

یہ زمرہ

گورے دلتہ بہ

کل نہ
سپرے

رحمت شاہ سائل

یہ زیرۂ گورے
دلّہ بہ گل
نہ سپرے

رحمت شاہ سائل

ٲول حقونہ دَ مصنف ٲہ حق کنبس محفوظ دی

د کتاب نوم:	یہ زړہ گورئے دلته به گل نہ سپرے
مصنف:	رحمت شاہ سائل
ورومے ایډیشن:	۲۰۱۳ء
شمیر:	دوہ زره (۲۰۰۰)
ٲائٲل او کمپوز:	رحمت دیوان 03457030719
بیہ:	۱۵۰ (یو سل او پنخوس) روٲی
خورونکی:	ٲنبتو ادبی جرگہ ملاکنډ
د چاپ ځائے:	دانش خٲرنډویہ ٲولنه

د سائل فون نمبرونه:

0300-9051925

0346-9302380

درکونه:

۱. یونیورسٲی بک ایجنسی خیبر بازار، ٲٲنٲور.
۲. ٲنبتو ادبی جرگہ ملاکنډ.
۳. سلیم جالوان، حمید اللہ حمید، نوید جمال، افتخار مارکیٲ درگی بازار، ملاکنډ ایجنسی.

?

ਪੇ ਦੇ ਧਿਅਮਤ ਕੰਨਿ ਦੱ ਧਿਅਮਤ ਧਿਅਲਨੋ ਸਰੇ
ਖਦਾਯੇ ਪੇ ਕੁਮੇ ਕੁਖੇ ਲਾਪੁ ਸਮੇ, ਕੁਖੇ ਰਾਨੇ ਧੀ

ਪੇ ਦੁਮਰੇ ਖਲ੍ਹੋ ਕੰਨਿ ਦਾ ਦੁਮਰੇ ਤਨ੍ਹਾਯੀ ਲੇ ਦੇ?
ਲਕੇ ਚੇ ਤ੍ਰੋਨੇ ਰਾਨ ਧੀ, ਤੋਲੇ ਤਮਾਸ਼ੇ ਰਾਨੇ ਧੀ

تہون

دَ ڈاکٹر اسرار پہ نوم

زہ دَ خپل دے کتاب، دَ خوگ روح دَ خوبونو نغمے
ستا روح او ستا وجدان او ستا دَ مینے خیال تہ سپارم
لکھ غریبہ پنبستہ پیغلہ دھقانہ پیغلہ
دَ سور پیزوان ارمان ہر اوپری او ہر کال تہ سپارم

ہر کال ہر اوپے چہ راخی نو وی سوکھے وھلے
زمونہ چیتہر جوہ کپے فصل رانہ او دوپوی
زمونہ دَ خاورو ختہو جوہ دَ ارمانونو بُتکی
زمونہ دَ خیال مخکنس دلئے دلئے را اغورزوی

بیا مو دَ خیال "درخو" دَ سور پیزوان دَ خیال لیونئے
پہ درمندونو کنس بنگرولہ کاریزے زبوی
کاریزے خرٹے کپی بنگری پریہدی اوپہ پیرے واخلی
کال پہ کال مونہ لوبوی دغسے واپہ غولوی

نویہ زما اسرارہ! ستا روح تہ سلام کوومہ
خو زہ چہ ستا نوم تہ دا سپور غوندے کتاب سپارم
خان سرہ وایمہ چہ تا او کنہ خان غولووم
چہ ستا ارمان لہ او کھ خپل ارمان لہ گوتے شمارم

خو يو گمان م د يقين غوند ۛ په زړه کښ بل شی
 چه که نن نه وی نو صبا له به دا ورکه پښتو
 هم د قانون ژبه وی، هم به د دفتر ژبه وی
 هم به د نمر ژبه وی، هم به د سحر ژبه وی
 هم به د خوار ژبه وی، هم به د افسر ژبه وی
 د خوگو زړونو په پرهر کښ به د کر ژبه وی

زما او ستا خاوره به گل په منجره وی صبا
 هر مسافر حلم ۛ به راشی په وطن کښ به وی
 سپور وړبلونه به سمسور سمسور گلونه ښکاری
 گودر، اختر، سپرلۛ، په هر تن او بدن کښ به وی

په هر طرف به د رنگونو بارانونه کیږی
 مینه به ساه واخلی او زړونو ته به زړونه کیږی
 د ترنم او تبسم د تصویرونو نه به
 د مینه خوب ته د خیالونو الهامونه کیږی

حکه خوزه د خپل کتاب تړون زما اسراره!
 ستا د پښتو پښتو خیالونو په نامه کوومه
 ستا د قام د هر بچی ارمان له ژبه ورکړم
 نو ستا د سترو سترگو غیر کښ به دمه کوومه

نوٲ: ما په دوؤ بورډونو د يو راھنما تصوير په يو بازار کښ او ليدو.
 يو بورډ د يو ټي پارتئو وؤ دويم بورډ د بل ټي پارتئو. دا سر په په هغه
 بورډ کښ هم راھنما وؤ او په د ټي بورډ کښ هم راھنما.
 د مخکښ پارتئو بوډر والا د ده تصوير نه وؤ وران کړي چه
 نو ټي پارتئو والا د هغه نه غټ تصوير جوړ کړي او مخامخ ئي
 ورته اولگوؤ. نن سبا د بورډونو سياست په عروج د ټي او بورډ
 جوړول د هر چا د وس خبره نه ده د جنډ ټي بورډ او نيوؤ او د
 منشور ټي نمائش.

بورډ

دا راھنما سر په يو بازار کښ
 په دوؤ بورډونو ښکاري د خنډيدو
 سنجيدگي ئي وه په شکل خوره
 داد ئي د سترگو څښو خنډيدو
 داد د دروغژن وؤ او که دغه سر په
 چه په ولاړه کښ هم تلو خنډيدو

یو بورچ دَبل چا وؤ، بل بورچ دَبل چا
 نه ویریدو نه شرمیدو خندیډو
 دا دوه بورچونه مخامخ یو بل ته
 مونږ ته ټگی که نظریات نبائی
 دا غوړې غوړې خنده رویه شونډې
 مونږ ته بنادی، او که خیرات نبائی
 په دې بورچ هم په هغې هم راهنما!!
 خدایه دا څنگ راهنمایان راگلې شو
 دلته هم غټ هلته د دې نه هم غټ
 څه عجیبه پهلوانان راگلې شو
 ده ته د خیروی او د ده د مخه
 خدایه زما د وطن خلکو ته خیر
 خیرو خیرات دوی مدام زنده باد
 حجاب خو سر او خوږ څکلکو ته خیر

کہ اوچ سپیرہ خزان وی کہ گلونہ د شیشم وی
موسم خو چہ ہر خہ وی بے جانانہ جہنم وی

فن داسے چہ حسین وی، پکبن زپہ وی، پکبن روح وی
چہ زپہ وی، چہ مئین وی، پکبن درد وی پکبن غم وی
فنکار غواپی تراشل غواپی، د خیال د روح پہ گوتو
د ہر شدل بیل کانری دننہ یو صنم وی
زما د بنرو او بنکے پہ گلاب شونہو کبن واخلی
چہ دلته وی نو او بنکے وی، چہ ہلتہ وی شبنم وی
ژوندون خپلہ د خان سرہ راوړے ہنگامے دی
پہ یو وخت بہ سندرے وی پہ بل وخت بہ ماتم وی
امے زپہ حُسن سپرلے ہم وی، خو دشت او بیابان ہم
د گل سورے بہ ہم وی، د لمبے سورے بہ ہم وی
غمونہ د جانان لوئے، کہ واپہ وی سرے وژنی
نہ یو د یو نہ کم وی، او نہ بل د بل نہ کم وی

چہ ستوری او سپوږمئے سرہ ہمدم او ہم قدم وی
سائلہ نو د تورے شیپے پہ غولی بہ ماتم وی

دا غوتئے خاندی ہم حجاب ہم لری، حُکھ چہ دا حجاب د دے خاورے دے
دا گلاب وړل دی دَ جانان وړبل له، حُکھ چہ دا گلاب د دے خاورے ہم دے

په دے کښ مونږ یو او زمونږ د ژوند زرگونه لیونئے قصے دی
دا کتاب ورک نه کړئ د ژوند لیونو، حُکھ چہ دا کتاب د دے خاورے دے

د دے به کوی مونږ ته زمونږ د لیونو محبتونو لازواله قصے
دغه ساز خوند کوی په دے حجره کښ، حُکھ چہ دا رباب د دے خاورے دے

خوک ئے روښان گنډی او خوک تاریکے، خدایه خو چہ زه ئے خنګه نه پیژنم
زه که ئے نه پیژنم هم زما زړه ماته وائی، د دے سپی خطاب د دے خاورے دے

تاسو به شک د دانش د مدرسو نه فارغ شوی دانش مند خلک ئے
زما که زړه یوه زره هم دے خو، کریاب د دے، دریاب د دے خاورے دے

دا پښتونخوا ده د پښتون وطن، پښتون وطن، ژوندون وطن دے
دلته وړو که ثواب لویه گناه یو برابر، حُکھ چہ دا ثواب د دے خاورے دے

برینډول به غواړی، ټول په ټوله، هر کردار د دے افسانے
سائله مونږ ئے په زور زیر پویه کړو، دا وینے وینے باب د دے خاورے دے

ما د لیونے تصویر پہ خیل زپہ کبن راوپے دے
ستا د شونہو اورم د غزل زپہ کبن راوپے دے

مالہ م د زپہ جونگرہ تل رنپا رنپا ساتی
ستا د وریخو خال م داسے بل زپہ کبن راوپے دے

منم دا بہ نہ وی ستا د شونہو د مسکا پہ رنگ
تا د زپہ د وینو رنگ د گھل زپہ کبن راوپے دے

ستا سترگے ربتونے دی خو ستا نہ چہ واپس شمشہ
ہر حل م د خان سرہ یو غل زپہ کبن راوپے دے

خدئے خبر چہ دغہ دار زما پہ نصیب شتہ کنہ
ما مرئے لہ ستا د زلفو ول زپہ کبن راوپے دے

قتل ئے کہ خیر دے خو د مینے د وعدے نہ پس
ستا **سائل** د خان سرہ مقتل زپہ کبن راوپے دے

دالرو بردِ زیروہم کہ سازِ تر پیدا کئے
دازپونہ چہ درزیری یو آوازِ تر پیدا کئے

پہ سترگو کنب بہ خو گر خوں ستری پیغامونہ
لمبے تر کہ پیدا سوز و گدازِ تر پیدا کئے
احساسِ دَ خیلے مینے او دَ خیلے وینے راؤ پئے
خودی عروج تہ اورسوہ نازِ تر پیدا کئے
کوشیر کئے ماتے گوتے، ماتے متے دَ فکرونو
وزرے دَ خیالونو دَ پروازِ تر پیدا کئے
تر خوبہ مونہ کوؤ تجارتونہ دَ رازونو
ہمراز خیل اولسونہ کہ اورازِ تر پیدا کئے
بے مخہ بے مروتہ شوبلا جھان دَ مینے
توتے سترگے راتولے کہ اعزازِ تر پیدا کئے

دروغ نشتہ کہ شتہ نو دَ رشتیا وجودِ تر جوہ دے
سائلہ انجام مہ منہ اغازِ تر پیدا کئے

احساس

خومرہ دَلوئے وطن سرے ئے دَلوئے قام سرے ئے
 خو شہ پہ لوگہ تندہ ژوند کرے شہ گمنام سرے ئے
 بنکلا ئے تہ دَ ژوند، خو ژوند خو ستانہ کرکہ کوی
 نہ خو دِ حان پکبن بدن نام کء، نہ نیک نام سرے ئے
 بل تہ پہ خپو کبن پروت پینے دَ شادوگانو کوے
 ما خو آزاد ہم کرے خو تہ پہ زپء غلام سرے ئے

مشرق او مغرب

دَ ہجرت گے دے، پہ خپلو او بنکو موپ تصویر دے
 دَ پنبتنے مینے تصویر دَ درپدہ جوپ تصویر دے
 دل تہ دَ فن دَ تصویر ژبہ وی دَ مینے ژبہ
 دل تہ دَ حسن حاصل عشق دَ عشق نچور تصویر دے
 دنیا دَ مونپ زوال زدہ مینو تہ نہ پس خوی
 دا خومرہ تود تصویر دے، دغہ خومرہ سوپ تصویر دے

لکه تصویر چه د پوره جوړ کړمه وړان د کړم
قاتل د مینه د خوبونو د جانان د کړم

لکه شبنم ټوله شپه رو رو پتا او وړیدم
گلابه داسې خنډ د راکه چه باران د کړم
داسې په منډه زړه ته راغله تر په منډه لارې
په کیفیت کښ دومره زر بدلون، حیران د کړم؟
هسې خو اولو ستم زرگونو په لکونو خلکو
خو هیچا اونه لوستم داسې یو د استان د کړم
لکه تازه پرهر د درد درد خړیکه خړیکه کړمه
لکه ریدم د د زړه داغ کړمه ارمان د کړم
حسن او مینه خو وجود لکه خوشبو نه لری
خدایه دا څه د نالیدلو ترجمان د کړم
لکه زما ستا هم زیر رنگ په پسرلی کښ خوځ وی
خیر د مې که تکه زیره پانړه د خزان د کړم

ستا د مننې جوگه ټکی **سائل** اونه موندل
په ټول جهان د کړمه خور داسې جهان د کړم

زۂ یم پہ ژوند کنس ژوند تہ، ژوند پہ ما کنس ماتہ حیران
دنیا بہ ماتہ وی حیرانہ زۂ دنیا تہ حیران

ماتہ چہ خوگ ہم مسیحا بنکارہ شی غوخ غوخ م کپی
یو مسیحا نہ کرم حیران، یم مسیحا تہ حیران

ہرہ سودا وائی ما واخلۂ ما سودا واخلی
سودا بہ ماتہ وی حیرانہ زۂ سودا تہ حیران

خلک دَ بل کلی بیگا او صبا نہ پیژنی
زۂ یم دَ خیل کلی بیگا تہ او صبا تہ حیران

باطن دَ ہر چا دے بنکارہ، ظاہر دَ ہر چا دے پتہ
خومرہ کمال تہ رسیدلے، یم ریا تہ حیران

ہغہ تجویز ستا دَ وژلو پیش کرو زور ئے ورکرو
سائلہ زۂ یم ستا دَ لا سودے پر قاتا تہ حیران

لکھ شبنم م یار دَ زِرۂ پھ گلاب لوبۂ کوی
اور ترے وانخلی دَ لمبو پھ کتاب لوبۂ کوی

د آئنۂ نہ چہ بھر شی، شی پھ زِرۂ دننہ
لکھ پھ لفظ کبن دَ مفہوم پھ حجاب لوبۂ کوی
دَ محبت دَ رواج رسم تہ ہم ژوند ووبنی
پھ دائرہ کبن دَ گناہ او ثواب لوبۂ کوی
دَ سترگو ہر سوال تہ جواب، پھ سترگو شی وئیلے
خو جواب داسے چہ پھ سوال و جواب لوبۂ کوی
خنگہ م زرزر تنگولے شی دَ زِرۂ تارونہ
خنگہ م زرزر دَ زِرگی پھ رباب لوبۂ کوی
تریت غواری دَ ترتیب دَ مینے ہر یو رسم
ہغہ ماشوم دَ محبت پھ نصاب لوبۂ کوی

ستا پھ آواز پسے پھ دشتو پھ غرمو دے روان
تندے اخستے دے **سائل** پھ سراب لوبۂ کوی
یکم فروری ۲۰۱۲ء پینبور

تہ کہ پہ رشتیا جانان زما ئے ماتہ اوایہ
د ابہ راتہ نن خامخا وائے ماتہ اوایہ

تالہ کہ پومبے گل د پومبی پسرلی راؤ پمہ
گل کہ زما سوے رنگ بہ ستائے ماتہ اوایہ

غوارم چہ د سترگو تہ ہم زدہ کپمہ پنبتو ژبہ
تہ بہ پرے پومبے تکرے خہ وائے ماتہ اوایہ

وائی چہ وعدہ او توبہ دوارہ ماتیدونکی وی
تہ کہ پنبتنہ د پنبتونخوا ئے ماتہ اوایہ

ما خو درلہ خیل زپہ د یو سوال سرہ راؤ پمے دے
تہ کہ زما مینہ پہ رشتیا ئے ماتہ اوایہ

زہ چہ دِ میلِ مہ کِرمہ دَ خیلِ زرہ پہ جونگرہ کنس
 زہ بہ خہ یم تہ خوبہ باچائے ماتہ اوایہ

زہ خیلہ گواہ یم چہ ستا مرو سترگو وژلے یم
 تہ کہ خبر نہ لے بے گناہ لے ماتہ اوایہ

ولے دِ رنگ والوزی دِ مخ نہ دِ دیدن پہ وخت
 ولے پہ دیدن کنس وار خطائے ماتہ اوایہ

راغلے دِ سائل او بنکے نن ستا دِ تبسم پہ مخ
 دا تہ پہ خندا کہ پہ ژپا لے ماتہ اوایہ
 ۲۸ م جون ۲۰۱۱ء پینسور

چہ وطن خیل نہ وی آسمان پردے وی نمر پردے وی
 چہ خاورہ خیلہ نہ وی، شپہ پردئے سحر پردے وی
 حآن دَ سَری نہ وی پردے، سَری دَ حآنہ پردے
 مازیگری پردی پردی وی مازیگری پردے وی
 دا چہ مو سر او تندے اونہ لَری در پہ در یو
 خنگہ بہ اولَری چہ سر پردے وی در پردے وی
 خوب پکنب خنگہ او کَری، خوب بہ پکنب خہ اوینی
 دَ چا چہ کت لکہ دَ شپے دَ مسافر پردے وی
 مونہ حساس خلک، دَ خہ عجب مسلک خلک یو
 درد ئے زمونہ پہ زہ تیریری او پھر پردے وی
 دَ خہ عجب آسمان دَ لاندے زندگی تیروؤ
 روژے زمونہ پہ نصیب کنس وی اختر پردے وی

وصال دَ نورو وی دَ هجر زهر مونڊه گوٽو
دلداري مونڊه ته را په برنبه وی دلبر پردے وی

مینہ خو لوبہ ده په خپل سردَ بازئے تپلو
دَ مینے خیال به پکښ خه حائے شی چه سر پردے وی

پښتانه وائی که غر لوئے وی په سر لاره لری
لار به پرے څنگه خپله جوړه کرو چه غر پردے وی

چه وی پردئے، دَ هنرونو دَ تخلیق سرچینے
په خپلو گوټو کښ هنر پردے نظر پردے وی

خیال که ئے لوړ وی، دَ هستئے مورال ئے نه لوړیږی
دَ چا چه ذهن آزاد نه وی، نو جوهر پردے وی

سرے به اوغزوی خپے، دَ خپل سادړه سره
خو خپے به څه د چا، شی خپله چه سادر پردے وی

کور که وړوکه وی، که لوئے وی، چه وی خپل نو کور وی
خو دَ کوم کور نوم چه کنډر شی نو کنډر پردے وی

جنگ په پردی مسلک پردئے نظریه نه دے په کار
سرے به څه نر او بادر شی چه سنگر پردے وی

پہ ڏکيدو پہ تشيدو نہ سڀرے کيری سڀرے
سڀرے دَخر نہ اخوا خَءَ وی چہ اخور پردے وی

چہ ناز پرے اوکڙے یو وڙو کڙے ٿولے ہم پوره دے
ناز پہ لڻکر ہم ممکن نہ دے چہ لڻکر پردے وی

اشر غوبل ہم وی دَبل خو بڻکاری خیل سڀری ته
پہ حَآن تاوان وی چہ غوبل پردے اشر پردے وی

ستم ئے ہم وی دَستائلو خو چہ خیل جانان وی
سائلہ زڙہ هغلته چوی چہ ستم گر پردے وی

۲م فروری ۲۰۱۲ء پڄڻور

ستا په تصویر کښ ما، زما تصویر کښ تا ژړوی
 دا مصور څوک دے، چه تا ژړوی ما ژړوی
 دا خلک خپلو فن پارو له هم سزا ورکوی
 دا خلک خپلو تصویرونو ته دنیا ژړوی
 که محبت نه وے سیوا به د وحشت نه څه وؤ
 خو به دنیا مونگه د مینے په گناه ژړوی
 دلته کښ هیچا غم د درد په بیه هم رانه که
 ما دا بازار ژړوی، ما دغه سودا ژړوی
 رامیل چامیل به یو، خو یو به د گلاب نوکران
 دا تصور به مو ټول عمر په بیا بیا ژړوی
 فطرت په څومره توازن، د غم تهذیب عام کوی
 گل خندوی خو په شبنم د گل خندا ژړوی

تویوی ہرہ شپہ رنرے اوبسکے د ستورو پہ شان
 ہرہ ورخ ہرہ شپہ سپورمئی خیلہ رنرا ژروی
 توتے توتے آئینے ستا د تصویرونو دنیا
 بیگا صبا بہ د ٲول عمر پہ ژرا ژروی
 لفظ چہ د فن نہ وی بہر **سائلہ** تالہوی
 لفظ چہ پہ فن کبن شی روحونہ پہ خدا ژروی

سندرہ

دلّتہ سوزیہی مینے

دلّتہ قتلیہی مینے

یہ زپہ گورئے دلّتہ بہ گل نہ سپرے

دلّتہ سیلئے دَ خزان

الوزی ہر خائے دَ خندان

یہ زپہ گورئے دلّتہ بہ گل نہ سپرے

دلّتہ کبش گلو نہ دَ خوبونو پہ ارمان اوسی

دلّتہ ہر طرف تہ دَ گلو نو قاتلان اوسی

دلّتہ دے ہر تن لیونے

ہر گل او گلشن لیونے

یہ زپہ گورئے دلّتہ بہ گل نہ سپرے

دلته دَ آرزو قتل او دلته دَ ارمان قتل
دلته دے دَ هر حسرت، دَ هر خُہ نہ اسان قتل

دلته وی انسان لیونے

دلته وی وجدان لیونے

یہ زپہ گورئے دلته به گل نہ سپرے

دا دنیا دنیا نہ ده خُنگل دَ انسانو دے
مونږ پکښ سلگئی خورو راج و تاج دَ ظالمانو دے

یہ زپہ نادانه زما

یہ زپہ جانانه زما

یہ زپہ گورئے دلته به گل نہ سپرے

زپہ خو زندگی غواړی **سائله** درزیده غواړی
زپہ خو لکه گل وی خندیده او غوریده غواړی

دا چل ورته مه بنایه چه

داسے ورته مه وایه چه

یہ زپہ گورئے دلته به گل نہ سپرے

یادگیرنه

مونږ د منصور د جنون تا د ملا لار اونیوه
تا د ثواب مونږ د الفت د گناه لار اونیوه

خلک خو اوس هم لارے نیسی خو پردو خلکو ته
دا تا په کومه خوشحالتی کښ زما لار اونیوه

مقدمه

د نادانۍ پښتونخوا د غرونو او ښکې
یا چینۍ وی او یا بیالکۍ سیندونه

کال په کال زمونږ نه وړی زمونږ کورونه
مونږ پریردی سیرابوی پردی دشتونه

دَ پښتونخوا سندرہ

نور به دَ داغ پہ شغلہ چل دَ الوتو زدہ کوے
دَ پښتونخوا ښکلیه + دَ پښتونخوا ښکلیه

نور به زړه ته فلسفہ دَ لیونو زدہ کوے
دَ پښتونخوا ښکلیه + دَ پښتونخوا ښکلیه

دَ پښتونخوا جمالہ ته دَ پښتونخوا دَ غرونو

ہم ئے غرور ہم جلال

دَ پښتنو زړگیہ ته دَ پښتنو سرونو

ہم ئے غرور ہم جلال

پہ پښتنو زړونو بہ چل دَ دریدو زدہ کوے
دَ پښتونخوا ښکلیه + دَ پښتونخوا ښکلیه

پښتونخوا تاتہ مبارک شہ لکہ غیر دَ ژوندون

اوس پرے کوہ نازونہ

چہ درنہ ہیر نہ شی د دغے قصے نن او پروں
اوس پرے کوہ نازونہ

لکہ دَگل بہ زپہ چاؤدون پہ خندید و زدہ کوے
دَپنستونخوا بنکلیہ + دَپنستونخوا بنکلیہ

دا خرمے خاورمے بہ پہ خیل سربادول غواپی
دَ دے وطن پہ خاطر

دَکانپی کانپی نہ بہ سرہ زر جوپول غواپی
دَ دے وطن پہ خاطر

دَژوند دَدار پہ سربہ چل دَگدید و زدہ کوے
دَپنستونخوا بنکلیہ + دَپنستونخوا بنکلیہ

دَپنستونخوا ہمہ رنگونہ او گلونہ ستا دی
راشہ ملیارئے شہ تہ

دَ دے وطن وارہ پُرکیفہ موسمونہ ستا دی
راشہ ملیارئے شہ تہ

لکھ دَ گل بہ ژوند پہ څو کو دَ ازغوزده کوے
دَ پښتونخوا ښکلیه + دَ پښتونخوا ښکلیه

په دے وطن کښ بہ ښائست او مینه گل او گلشن
لکھ سپرلے عام کوے

په زندگئے کښ بہ تصویر او تصور دَ وطن
لکھ سپرلے عام کوے

خیال لمبول بہ دَ سپورمی پہ پلوشوزده کوے
دَ پښتونخوا ښکلیه + دَ پښتونخوا ښکلیه

د دے جهان مخکښ بہ تہ ہم ځان تہ سیال وائے
په هسکه هسکه غرئے

خپل پسرلی بہ په سندرو دَ **سائل** ستائے
په هسکه هسکه غرئے

دَ جانان سترگو تہ بہ ہم ژبہ پښتوزده کوے
دَ پښتونخوا ښکلیه + دَ پښتونخوا ښکلیه

عزیر جان دَ مانیرئے

خہ گر خہ لیونے لیونے ورا نہ لیونیہ
خودا کو خہ بہ نہ پریدے جانانہ لیونیہ
پہ دے ہونہ یارو خلکو کس نادانہ لیونیہ
مونہ ٲول رالیونی کۂ عزیر جانہ لیونیہ

دَ مینے دَ مسلک او دَ مکتب دَ جنون اورۂ
مونہ ہم درسہ خلاص کۂ دَ گریوانہ لیونیہ
مونہ ٲول دَ فکر و فن دَ تصویر نو پہ خیال ٲوئے کۂ
مونہ ٲولو تہ کۂ دا گرانہ اسانہ لیونیہ

ہم دغہ سودا ستا غوندے سڀی پہ سر کس بنہ دہ
راگر خہ مہ دَ مینے دَ سودا نہ لیونیہ
کڀر نگیرہ او شر نگیرہ او غگیرہ روان او سہ
جس وی مدام مخکس دَ کاروانہ لیونیہ

دَڍيرو کانڙو بوٽو او ازغونہ تيريدل دی
 گامونہ راجاپير کٽ دَصحرا نہ ليونيہ
 دَمينے او وفاننگ و غيرت مدعی تہ تے
 نيمگرے دے ژوند ژواک بغير لتا نہ ليونيہ

تہ تخم دَ تصوير تے، ستا شعور دَ گلو کردے
 زما دَ هر تکل دَ زړہ ارمانہ ليونيہ

زما پہ زړه کښ قید خیالونه کۀ آزاد راشه
فنکار ارمانه لکه گل د یار د یاد راشه

د خړیکے خړیکے درد قصه څنگه کاغذ ته کړمه
زیات د پرهر نه م قلم کوی فریاد راشه

راشه خالونو له تر تر تمه تر تمه وینه یوسه
راشه تند م پخپله مات کۀ د فرهاد راشه

پتا د طمے په قیمت محبت نه خرڅوؤم
نه م د داد هوس شته نه غم د بایداد راشه

بهر د زړه نه بلا لرے لرے او گړخیدم
ما م د خپل زړه په انگنې کښ کۀ آباد راشه

سائل به تا آخر په خومره زیارتونو غواړی
تۀ م زړگے، تۀ م جانان، تۀ م مراد راشه

سندره

چرتہ اودی، چرتہ کنب سرۂ چرتہ کنب زیرِ گلونہ
دَ پنبتونخوا غارِ لہ وِرم دَ باجوہ گلونہ

زۂ دَ رنگونو لیونۂ زۂ دَ گلونو مئین
مالہ تے تل راکرۂ ژوند ما دِ کپی مرِ گلونہ

لکھ امیل، لکھ پہ زلفو کنب قطار دَ جانان
چرتہ پہ دشتو کنب موسکی چرتہ پہ زورِ گلونہ

چہ شی سپرلے ٲول بنائستونہ پہ مونږ وروی
مونږ کپی دَ خیلو لوږو غرونو پہ شان لوږِ گلونہ

حَم دَ بولان، او پینبور پہ بیکلو زیرۂ کوؤم
مونږ تہ کپۂ خدئے دَ باجوہ بیکلی پہ پیرِ گلونہ

لکھ سازونہ دَ مرغو پہ آوازونو کبں شول
دَ فطرتونو پہ رنگونو کبں ککر گلونہ

خدایہ باران او کرے پہ دے وطن دَ رنگ او رنرا
چہ دشت پہ دشت شی، لور پہ لور او خور پہ خور گلونہ

مونر پہ خالونو دَ لالونو جوارے کپی دی
دَ ازغو دک صحی، خودی زمونر دَ ور گلونہ

سپرلی بہ راشی خرگے خرگے خانگے خانگے بہ شی
سائل کرلی دَ جانان دَ زبہ پہ تر گلونہ

ء۲۰۰۹

فیصلہ

کرلہ وؤ دھقان روان
 وگریدو بر آسمان
 دہ ورتہ بر اوکتل
 دائے ورتہ اووئیل
 این کوے کھ پین کوے
 دا پتھے بہ شین کوے
 داسے زہ ہم وایمہ
 خوئے د پستونخوا یمہ
 دلته کنیں خوک مری کھ چوی
 چوی د د چا زہ کھ چوی
 خاورہ زما خاورہ دہ
 نوم بہ خامخالری
 دے چہ د پستون وطن
 نوم بہ پستونخوا لری

زہ لیونے

خدا یہ پہ یو تن بدن کبں پروت جدا جدا یمہ
یم شہید خوزہ شہید د کومے کربلا یمہ

خہ پہ چل او ول م خلک پر کپی خہ بے چلہ مہ
زہ لیونے خہ د لیونے خاورے پیدا یمہ

تول پارسنگ

داسے جانان چہ خوشبوئی ئے د الفتہ راخی
داسے جانان چہ زما خوالہ بے منتہ راخی

پہ دروغزنہ لوئی ئے یر خلک پہ برہ لاپشی
خوک چہ وی درون تلہ ئے برہ نہ خی بنکتہ راخی

اولس جانان کٔ نو دَ ٲول اولس جانان به شے
کٔ لږ پخپله زمکه اودریدے آسمان به شے

په تنهائے کنب وی به دره به دیاره سرے
دَ زړونو کور کلی له راشه نو ودان به شے

دَ ژوند په شور کنب ځنۍ ځنۍ آوازونه اوره
کٔ ناست ئے پابسه کٔ پاڅیدے روان به شے

ستوری خالونه په تندو کٔ دَ وطن دَ ښکلو
تیارے دَ نشی ٲټولے چراغان به شے

دَ پردی سوری نه په خپلو سرو غرمو کنب ښه ئے
دلته به ډیر گران ئے کٔ هلته شوے ارزان به شے

دَ خپل پرهر دَ درد دَ سرو گلونو ژبه زده کۀ
گل به پخپله شے دَ گل دَ خاندان به شے

ماتول هيڅ نه دی مشکل دَ نفرتونو پولے
دَ مينے لار واخلة يقين به شے ايمان به شے

بيا به تمبيږي دَ پلکونو گزارونه درنه
دَ ستم گرو مينه او که نو سندان به شے

يا بنجارمے شه يا ملنگ دَ پښتنو دَ کوڅو
سائله دا اعزاز حاصل کۀ شاه جهان به شے

۱۵م فروری ۲۰۱۲ء پېښور

لکه جانان دَ خپل وطن جمال په زړونو ګرځوؤ
لکه تصویر ئے دَ مخ خط او خال په زړونو ګرځوؤ

مونږ دَ جنون په دشتو ورک دَ محبت دوه لیونی
دَ خپل سپرلی خپلو ګلونو خیال په زړونو ګرځوؤ
مونږ به پر مے ځانګو دار ته رسی که دیدار ته دا قصه
دَ لیونو لونګینونو ټال په زړونو ګرځوؤ
په چر روانے دَ چینو سندرے څنګ شو هیرو لے
د دے چینو چنار چنار جلال په زړونو ګرځوؤ
ټکور وؤ پر مے تل سوری سوری زړګی په وینو سره
لکه دسمالے دَ جانان دسمال په زړونو ګرځوؤ
مونږ په هیره هم یو بل هیر کړ مے نه دے چر مے
لکه ارمان دَ یو او بل وصال په زړونو ګرځوؤ

ځی دَ عروج په طرف تلونکی دی **سائل** او جانان
دَ لازواله رونی تخلیق کمال په زړونو ګرځوؤ

دَگل پہ شونڊو چہ دَ اوڻسکو باران نہ پیڑنی
سپرلے خۂ پیڑنی چہ سوے دَ خزان نہ پیڑنی

خوک چہ دَ ژوند او دَ جانان غم پہ نشو تیروی
دا سرے ہر خوک چہ دے ژوند او جانان نہ پیڑنی

یو تصور دے چہ تصویر ئے چا جوہ کرے نہ دے
خوک ئے تصویر کپی چہ وجود دَ ارمان نہ پیڑنی

دا کوخے داسے دی چہ ورک ورک گوہ پیرونہ لری
دلته کنب ہر خوک ہر خۂ پیڑنی حان نہ پیڑنی

دلته یقین او گمان یو بل تہ دوه مخ آئینے
دلته چہ تیر او خوری یقین او گمان نہ پیڑنی

دلته ماشوم شی سرے، جو وارانوی، واران جو پوی
دلته چہ راشی سرے واران اوودان نہ پیژنی

دلته سینے شی سمندر پکبن دنیا ډوبوی
دلته کبن هیڅوک هم ولاړ او روان نه پیژنی

سائله ستا دَ شعر بنڀر لکه مسکن دَ بنڀر لکه
خوبان خو هر څوک خو بنڀر لکه مسکن دَ بنڀر لکه

سائلہ ستاد پھرونو وارشان دردونه خلک تا پیژنی خوشتا وارشان نه پیژنی

ســتر گمے ورواږوہ، راواږوہ روان ســپرلے
جانانہ اودروہ په زور جانان جانان سپرلے

دوه تماشے د شی په دے بنږو زوړندے اوښکے
خدايه رابښکے کړے په شېو باران باران سپرلے
د خپلو سترگو په خمار کښ م رااوڼغاږه زړه
چه زه ارمان شم د سپرلي زما ارمان سپرلے
دا يو موسم دے چه هر چا غوښتے د دے د پاره
چه غوښتے پيغله کړي او هر گلاب کړي خوان سپرلے
خو شېو به څنگه څوک په گل کښ بنديوانه ساتي
څوک به کړي څنگه په فطرت کښ بنديوان سپرلے
درته قسم خورم چه ما ځان له سپرلي غوښتي نه دي
تا له م غوښتے ستا د گل شونډو په شان سپرلے
دا پښتونخوا ده د سپرلو د الفتونو کور دے
دلته سپرلے هم شي پښتون سپرلے افغان سپرلے

فن او تخليق گل او سپرلے **سائله** خوند خو کوی
چه گل سپرلي ته وی حيران گل ته حيران سپرلے

چہ دَ پِنتون سحر تہ لارے نیسی
دا دَ بہار خبر تہ لارے نیسی

دَ بنا پیرک خو نمر تہ ستر گے برینی
خنک بہ ختلی نمر تہ لارے نیسی

پورے راپورے چہ دَ زپہ نہ اوئی
خنک بہ خوک دے نظر تہ لارے نیسی

دوہ لارے دوہ گودرہ یو مازیگر
سرے بہ کوم گودر تہ لارے نیسی

جانان چہ کلہ دَ ہوا مار غہ شی
سرے بہ چرتہ ورتہ لارے نیسی

سرے شی خومرہ مرغیژن **سائلہ**
چہ دَ ژوندون ہنر تہ لارے نیسی

حیرانی

زہِ خودِ مہِ کرم چہ دَ زپہ نہ م بھرتہ لاپے
تہ کۄ سپورمئی تہ برہ اوختے کۄ نمرتہ لاپے

ز مونپہ دوہ نصیبہ دواپہ کافران وؤ پہ زپہ
زہ چرتہ لاپمہ جانانہ او تہ چرتہ لاپے

ما ستا دَ غوڻو شونڊو اور لیدلے اور پیڙنم
ما ستا دَ حسن بلا زور لیدلے زور پیڙنم

دَ سترگو زخم جو پیدہ بنہ نہ وی جو پدِ نہ شی
زہ دَ دے سترگو زخم پیڙنم ٽکور پیڙنم
زہ پہ زرگونو پہ لکونو لیونو بنکلو کبس
دَ خپلو سترپو بے قرارو سترگو تور پیڙنم
زہ دَ جہان پہ شور ماشور او طوفانی سیلئے کبس
ستا دَ قدم بنکالو او ستا دَ بنگرو شور پیڙنم
دلته یوازے دَ غرمو نہ سوری لرمے نہ دی
زہ ستا دَ سوز پہ بیابان کبس ڍیر خہ نور پیڙنم
دا میخانہ کہ قید خانہ دہ، دا ساقی کہ قیدی
دلته جامونہ شتہ ہم ڍک ہم ئے نسکور پیڙنم

زہ خو **سائل** یم دَ لفظونو پہ معنو پوھیڙم
زہ توقے پیڙنم تنز پیڙنم پیغور پیڙنم

سندره

دَگل میرو سمسور سپرلی د راتہ او پسخول
جانانہ ستا د رالیگلی گل مننہ کوؤم

دَزرہ داغونہ م د خہ پھہنر او تخنول
جانانہ ستا د رالیگلی گل مننہ کوؤم

داسے بہ دے دنیا کبں خہ دی یارہ
چہ پھہ دے گل کبں نہ دی
کوم د دے ٲول وطن خواگہ دی یارہ
چہ دے گل کبں نہ دی

د فکروا ٲہ گلالی د راتہ او خندول
جانانہ ستا د رالیگلی گل مننہ کوؤم

ٲہ ہریو رنگ کبں ئے دنیا وینمہ
گل د راکہے کھ دنیا د مینے
ٲہ ہرہ ٲانہ کبں ئے تا وینمہ
گل د راکہے کھ دنیا د مینے

چه ستا دَ مَخِ خومره رنگونه وؤ را او د سپارل
جانانه ستا دَ رالیکلی گِل مننه کوؤم

ستا دَ گِل هریو رنگ او هره رنیا
زما پیه سترگو کنب ده
ستا دَ گِل هره خوشبو هره خندا
زما پیه سترگو کنب ده

مانه دَ قول دَ نادائے خوبونه اوتختول
جانانه ستا دَ رالیکلی گِل مننه کوؤم

ستا دَ **سائل**، دَ اختر هر انتظار
د دغے گِل تماشه
هر انتظار دَ هر اختر انتظار
د دغے گِل تماشه

خومره خواگه چه دِ پیه لاس کنب وؤ را او د بِنل
جانانه ستا دَ رالیکلی گِل مننه کوؤم

دَ چا چہ زمکہ نہ وی پاس آسمان ترِ ہم پردے وی
نمر او سپورمئی ترِ ہم پردی وی حان ترِ ہم پردے وی

نہ شوک سحر شی خیل گنرلے نہ جانان مازیگر
دَ خیلو او بنکو پہ شیبو باران ترِ ہم پردے وی
سرے دَ چا سرہ جزبے شریکولے نہ شی
پخپل زہگی دننہ ہر ارمان ترِ ہم پردے وی
ہیخ تعین کولے نہ شی دَ ہستی د وجود
وی پہ جہان کبن خو خیل ٲول جہان ترِ ہم پردے وی
لکہ دَ للمے دھقان خیل سپرلی تہ نہ شی کترے
سپرلے خو خود وی تر پردے خزان ترِ ہم پردے وی
لکہ غلام خامار دَ شک دَ بیمارئے خوری سرے
یقین ئے خوالہ نہ راحی گمان ترِ ہم پردے وی

اکثر پخپل زہہ کبن پشان دَ مسافر اوسیری
خیل زہہ ہم خیل نہ گنری خیل جانان ترِ ہم پردے وی

زۀ چہ تر خود دَ دغے یو فکر پہ بام ولا یم
زۀ بہ پہ یو سر ہم پہ مثل دَ ٲول قام ولا یم

زۀ چتے نہ یم چہ ہر بناخ تہ بہ ٲو پونہ وہم
زۀ کۂ مہم وؤم بیا بہ ہم پہ خیل مقام ولا یم

داتۂ آخر زما دَ نوم نہ ولے مندھے وھے
زۀ خو پہ ہر خائے کنس ہم ستا پہ نوم بدنام ولا یم

ما خو پیڑے دَ ژوند پہ دغہ لارہ تگ کرے دے
اندام اندام یم، خو بیا ہم اندام اندام ولا یم

خلک م وژنی دَ دروغو دَ لوئے پہ نشہ
زۀ آئینے تہ دَ رنبتیاؤ دَ پیغام ولا یم

زۀ دَ خیل خانہ تاؤ زرگونہ بلا گانے وینم
زۀ خو تر منخہ دیو داسے فکر و فام ولا یم

بنکاری پہ ٲول تن ئے د ٲول راتول وطن زخمونہ
پہ اوبنکو لونڈ شم چہ تصویر تہ د باگرام ولا یم

ما غر پہ سم کرے دے کر د محبت د گلو
ماتہ ناکام مہ وائے صرف ناتمام ولا یم

ستا اوچے شونہ مے بہ د سوال پہ مئو تر نہ کر مہ
زما پہ لاس کنس دے د خپلو وینو جام ولا یم

زہ د خیبر پہ غر ولا یمہ چاپیرہ چور لم
تاتہ قربان لاس پہ دعا لاس پہ سلام ولا یم

د پیر رویشان پہ قیادت کنس د خوشحال لبکر مے
د باچا خان مزار لہ خئی پہ احترام ولا یم

یو بنکلی بل تہ وے تہ خہ کے او بل بل تہ اوے
صبا بہ دا مال پہ **سائل** جوہ وی نیلام ولا یم

دَ تخلیق دَ پسرلو هنر پہ کار دے
پہ زہگو کنب دَ گلونو کر پہ کار دے

بے زنجیرہ ژوند پہ ہر حال کنب وحشت دے
دَ زہگی نادان لہ یو دلبر پہ کار دے

دَ پرہر دَ درد احساس بہ عام کول وی
دَ ہر چا پہ زہ کنب یو پرہر پہ کار دے

ستا دَ زلفو دَ سائے پہ یاد ژوند یم
پہ دے دشت کنب تر قید لے نمر پہ کار دے

مونہ پہ بل منو دَ ژوند صداقتونہ
پہ خیل خان باندے خو ہم باور پہ کار دے

مونڊ خودا ورائے خاموشے کوڇے وڙنی
دلته ڇه خود ژوند شور و شریه کار دے

زلزلے ۾ ٽڪاؤ شوی زپه له غواړم
ستا دسترگو تندرین نظر په کار دے

څومره ډیر خیالونه زپه ته دی راغلی
دے کاوران له چرته رؤگودر په کار دے

زپونه ډیر تنگ شونعر ۾ وهی سائله
شپه اوگده شوله بلا سحر په کار دے

۲، ۲، ۲۰۱۱ء

پېښور سحر اته بجے

چہ دَرنگونو دَ لمبوئے جامے کولے
هغه گل خہ شو چہ دَ زرہ داغ ئے شغلے کولے

هغه سندرے پہ هغو شونڊو خاموش ولے شوے
چہ ورته مونږ لکھ مرغئے پہ غنو شپے کولے
خدئے زدہ دَ هغے مخ نہ هغه حسن چرتہ لاږو
مونږ چہ به هر چاته دَ کوم حسن قصے کولے
جانانه اوس دَ سترگے هغه کار او بنکار نه کوی
زما په سترگو خو به ستا سترگو حملے کولے
چہ ستا دَ غم او خپل جنون سره به ستا په کوڅه
کله درتلم زمونږ به خلکو تماشے کولے
ملوکی دا دِ په خال خہ او په جبین خہ او شو
خال خو به ستا لکھ دَ ستورو پلوشے کولے
سپړلے به هم راتہ ستا گل یاد به ئے هم راوستہ
لکھ گلاب به م دَ زرہ زخمونو خولے کولے

په چغو چغو په هغے وخت پسے اوژاږمه
ستا دَ بنگړو په شرنګ به ستا **سائل** تپے کولے

ماتہ دا نصیحت کرے باچا خان دے
 خوک چہ خپلہ ژبہ ورکۂ کری نو ورک شی
 دغہ گفت دَ داسے پاک ملنگ دَ خولے دے
 خوک چہ خپلہ ژبہ سپکۂ گنری سپک شی

کۂ پښتون خان په خپل کور شته کول غواړی
 ښه به دا وی چه په خپله ژبه کلک شی
 خوک چه قام لری وی ژبه ئے غلامه
 کۂ خوک دا درک اونه کری بے درک شی

بے دَ ژبے قام بے وجے جوارگری
 ژوند ژواک اوبائلی خان اوبائلی هک پک شی
 ژبه یو آواز دَ ټولو پرگنو وی
 پښتانه وائی چه پښه په خانک شی

ژبہ روح دے بدن بے دَروح نہ مړوی
 روح چہ راشی تن چتک شی او چابک شی
 ژبہ مینہ ده تاریخ دے او کلتور دے
 چہ دَژبے خوګ مالک شی نو ملک شی

وايه څنگ به پکښ خپل خيالونه ځائے شی
 چہ دَزره جام په پردو خيالونو ډک شی
 صبانے کاروان به څنگ منزل ته رسی
 پښتانه که په شل ژوند کښ نازک شی

اوس د هرے بیمارۍ علاج ممکن دے
 ځدۍ د نه کړۍ چہ پښتون بیمار د شک شی
 پښتونخوا بے د پښتونه ده نیمگړے
 په سندان و سپنه جوړه په سټک شی

دا خو فضل سمسوری اے **سائله**
 چہ بادونه د اندک او د سونډک شی

ستا دَ دلبر نظر نہ پس ہغہ دلدار نظر
ہیر بہ م نہ شی ستا نرکس نرکس بیمار نظر

لکہ شغلہ شغلہ م والوتو دَ زپہ دَ داغہ
وطن کۂ واپہ خماری خماری نظر

دَ محبت دَ ہر یو رنگ غارو تو موسم دے
جانانہ تہ دَ گل نظر زہ دَ بہار نظر

رنگ اورنرا پہ ہرہ لار توتی توتی پراتہ وؤ
قطرہ قطرہ پرے خچیدلے وؤ دَ یار نظر

ویخ م ساتی خوب تہ م نہ پریردی شوگیر م ساتی
زما دَ خوگ زپہ دَ پرہر ہسے بیدار نظر

بنہ شوہ چہ قتل ئے کرم بنہ شوہ چہ تاہم اولیدم
بنہ شوہ چہ نہ دِ کۂ پہ سترگو کبن حصار نظر

پہ زہۂ م بار دِ وسوسو او تلوسو پروت دے
نن م لیدلے دِ جانان پہ بنرو بار نظر

کومے کوخے تہ بہ اودریرمہ پہ دے کلی کبن
داسے بہ پت دِ خلکو ورم پہ کومہ لار نظر

تورو وریخو پہ شیبو شیبو را اووریرے
پہ کنراوؤ خپو بہ راحی پہ سرد دار نظر

چہ م پہ ننگ ولاړ وؤ سیال ئے نہ وؤ
چہ بے ننگئے تہ شو مثال ئے نہ وؤ

هغه دلداری اوس دلبری کولہ
پہ خنگ م واؤړیدو خو خیال ئے نہ وؤ
وہ بہ بے شکہ چہ قاتی د سپو
خو داسے ډیر قحط الرجال ئے نہ وؤ
دلته ئے هیخ نہ خواړه فال ئے کوؤ
هلتہ ئے هر خه خواړه فال ئے نہ وؤ
پہ مخ ئے لوبے هریو رنگ کولے
خو هغه ژوند هغه جمال ئے نہ وؤ
تندی ئے هغه رنږا نہ کوؤ
وریخے ئے هغه وے هلال ئے نہ وؤ
نظر ئے مات مات او توتے توتے وؤ
بانږه ئے وؤ خو استقلال ئے نہ وؤ

فن ئے وو ژوند او ژوند کمال د سائل
کمال ئے دا وچہ زوال ئے نہ وؤ

پہ ہغو زلفو کنس روان یمہ کۂ شپے وی وی دِ
دَ ہغو سترگو پہ رنپا حُم کۂ تیرے وی وی دِ

دَ جانان غک اورم او ڍاڍ دَ وصال ہم راکوی
کۂ دَ بیلتون پہ کور کنس غبرگے نغارے وی وی دِ
دَ ہجر دشتہ دہ او نمرم نیزوار دے پہ سر
چہ دا یو سورے م پہ سروی کۂ غرمے وی وی دِ
پہ لامبوزن جانان بلا بلا یقین دے زما
کۂ سمندر وی خونہ چپے چپے وی وی دِ
زۂ ورک د دے سترگو پہ داسے تماشو کنس بنہ یم
د دے نہ اخوا کۂ زرگونہ تماشے وی وی دِ
زۂ د دے ہجر سرے لمبے ہم سرۂ گلونہ گنرم
کۂ گیر چاپیرہ رانہ بلے سرے لمبے وی وی دِ

زما درخو شرنک دَ بنگرو پہ لیچومۂ بس کوۂ
ستا دَ سائل خپو کنس کۂ ہر خو ذولنے وی وی دِ

دِ عَادِ اوکِرہ کُہ دَ خولے نہ دِ بنیرے اووتے
پورے راپورے مِ دَ زہ چہ چہ اووتے

پرون دِ او تنبتوو سور سالو دِ سر نہ سیلے
لکھ دَ تندر مِ دَ سترگو نہ لمبے اووتے

پہ رنگ کبں رنگ او پہ رنہ کبں رنہ پاتے نہ وہ
پہ خان کبں زہ نہ وؤم چہ تہ دَ تماشے اووتے

تہ چہ تلے لارے زہ بائلے جواگر پاتے شوم
تپوس تے مہ کوہ چہ خنگہ ورخے شپے اووتے

بیلتون دِ داسے پہ خوبونو زمالوبے اوکریے
لکھ چہ ستا دِ یاد دَ تارہ مِ تسبے اووتے

مابه د مینے د دنیا ویرانی نه ژړله
خو د تصویر د تصور نه م جامے اوو تے

پت م په زړه کښ کړو د خپلو ارمانونو قاتل
که م د سترگو نه د اوښکو جنازے اوو تے

بیگاه په خوب کښ د غرمه غرمه شوم تیر په کوڅه
بښنه غواړمه د خولے نه م نعرے اوو تے

د هغو سترگو د خمار رنگونه نشته پکښ
سائله ستا د شاعرئ نه شرارے اوو تے

۱۸، ۱، ۲۰۱۲ء پېښور

نه سپرلی شته نه دَ کَلونو دَ باران مابنامی
چه زړونه وړان پراته وی خنگ به شی ودان مابنامی

ما خو دَ خدایه په یوه دعا کښ غوښتی نه ؤو
خونړئ شپه خونخوارم ورځم قاتلان مابنامی

تصویرم ستا دَ تصور پکښ اونه خند ؤو
وړی دی خوب دَ شوگیرونو دَ جهان مابنامی

دَ زړه دنیا ده دَ الفت دَ جزیه وړانه پرته
نه دَ مجنون مابنامی شته نه دَ جانان مابنامی

خنگه موزار کره دَ به رحمه حادثو دَ سره
لکه خوبونه مابنامی، لکه خوبان مابنامی

لکه زمونږ د د چانه شی گوټ د زهرو ژوندون
لکه زمونږ د نه شی چاته دشمنان مابښامی

نصیبه خه مو خيژو تل په ډیرئ د آزار
تاله ترغه مو شو یاران، لکه یاران مابښامی

خپل بؤ بلا مازیگری مو ماتوی او خوری مو
لکه سپیره سپیره تیریری په زندان مابښامی

سائله دا لا کوم آزار او کوم نظر واخستو
مونږ خو به هره ورځ کول جانان جانان مابښامی

دَ پښتونخوا د ژوند تصویر به د جانان په شان په کار وی
د دے تصویر رنگ به د مینے د ارمان په شان په کار وی

د دے تصویر سترگے به سرے خمارے، سرے سرے پښتنے سترگے وی
خو په دے سترگو کښ به هریو نظر، د باچا خان په شان په کار وی

د پرهرونو په دردونو کښ، کاواکولیونو خریکوله
خانگو خانگو، جوتے جوتے غیبه، د مینے د درمان په شان په کار وی

مونږ لیونی د خپل وطن، دشتے میرے، غرمے غرمے دامانے
زمونږ سندرو له به هم سرے میرے، د گلستان په شان په کار وی

زمونږ په اوبسکو کښ د نه وی، بے هسی د غلامئے د فریاد
زمونږه اوبسکے به د خپل آسمان، د گرز گروز د باران په شان په کار وی

دَٿولو زړونو پرهرونه به نغبتل وی، دَ خپل خپل زړه په پهر پهر کښ
سپړلی دَٿولو خوزمونږ رنگونه، به دَ خزان په شان په کار وی

زړونه به دومره لویوؤ که څوک تر ځی بهر چه تلے تر نه شی
دَ هجر دا دشت به دَ مینے دَ زندان په شان په کار وی

دَ دے غردے خوا مخرپوسے کړی، اخوام جانان اوسیربی
یوه ټپه خوبه دَ دے غریه سر، دَ یه قربان په شان په کار وی

چه دَ مالوچو خریدار پرے هم بولی کولے شی **سائله**
زمونږ یوسف خوبه زمونږ دَ کنعان په شان په کار وی

سندره

د مینے هره لحظه

که په لمبو کښ هم وی گل غوړوی
د جانان هره ادا آخر په چغو سرے اوژپړوی

د گل ورینو مینے، خومره ډیر صبر انتظار غواړی
د لونگینو مینے، د انتظار تالئ په دار غواړی
دلته م قتل هم کړی، دلته م نوے نوے اوځیگوي

زه لیونے د مینے، هغه د حسن هیڅ حساب نه لری
زما په روح کښ اوسی، د سترگو یو سوال ئے جواب نه لری
دا جنون دغه جمال، یو بل په خو تالونو اوځنگوي

مونږ په ادا پوهیږو، ولے غرور د هیچا نه پیژنو
مونږ د وفا لیونی، په وفا مرو خو جفا نه پیژنو
مونږ تصویرونه د خیال، مونږ نه د هیڅوک بل څه نه جوړوی

لگ د سائل په زړه کښ، وخته دا یو تصویر زوړند پریږده
په دے لوټ شوی کور کښ، یوه اثره نیمه د ژوند پریږده
سائل به ژوند ورکوی، سائل د اوتړقوی اوپړقوی

زلفے دِ ولے ورائے ورائے کرے راتولے ئے کء
زما جذبے دِ پریشانے کرے راتولے ئے کء

خال دِ ریدے، مخ دِ گلاب، شونہے دِ نور گلونہ
خورے دِ پیرے بنکلاگانے کرے راتولے ئے کء

کاسہ دِ زپء، دِ سترگو غلا، جولئی دِ اوںکو ڍکے
کوچیانو بیا کدے روانے کرے راتولے ئے کء

سترگے چہ کوم لوری تہ ہم اپوی اور لگوی
لمبہ لمبہ دِ گل دامنے کرے راتولے ئے کء

بنجاری زپء، لونگ رانجء، دنداسے شوک اخلی
خورے دِ چاتہ سوداگانے کرے راتولے ئے کء

چرتہ دِ تلونکے دی دِ اوںکو لیونئی قافلے
سائلہ خلکو مینے گرانے کرے راتولے ئے کء

تل مو سنگار کپری پہ دردونو پرھرونہ
تل مو پہ دردونو کنس ساتلی بھارونہ

کوم دَ ہجر تبری لہ م شونہ پرے ترنہ کپری
دوبے پہ شبنم کنس م لمدے سترگے گلونہ
رنگ م کپل پہ وینو دَ خیالونو تصویرونہ
او م موندل نوے زمکے نوی اسمانونہ
ستایو تبسم زما یوے او بنکے جانانہ
خوزرہ سوالونہ کرپہ خوزرہ جوابونہ
نن پہ زلفو مہ پاکوہ او بنکے دَ خالونو
نہ بنائی دَ ستورو پہ انگنر کنس مانسامونہ
ہرہ ورخ م نوے تماشہ دہ جوہرہ کپری
ہرہ ورخ م گدہ کرپہ خپل غزل تہ حسرتونہ
وہو چہ جنازے دَ ارمانونو ادیرو تہ
اوری دَ سندرو او سازونو بارانونہ

وتی دی دَ شمارہ کۂ ہر خو زمونہرہ خلی
بل دی پہ ہر خلی دَ **سائل** دَ زرہ داغونہ

زما دَ زِرَہ دَ محبت دَ کلی خان جانان
زما جانان زما جانان، زما جانان جانان

زما پہ روح کبں دَ فطرت ہسے مسکے ماشوم
زما دَ وینے شان پہ رگ رگ کبں روان جانان
لکھ لمبہ ئے بلہ کپے پہ زِرگی گرجوم
زہ پویہ کپے پہ مطلب یم دَ ارمان جانان
نن پہ مرئ کبں م دَ غریو پہ شان و کلک نیولے
نن م دَ سترگو وریدو لکھ باران جانان
یاد ئے رنرا رنرا ساتی زما دَ زِرہ جونگرہ
خدا یہ ودان لرے زما ماہ تابان جانان
لکھ پہ سترگو کبں ئے تُولہ دہ را تُولہ دنیا
خہ بہ وی زِرہ نہ دے دَ سر پہ بیعہ گران جانان
خوب پہ بلا او لہ سکون او قرار لا پہ بلا
زہ اپولے یم پہ نوی امتحان جانان

ستوری سپورمئی م تُولہ شپہ پہ سینہ لوبے کوی
مینے ساتلے دَ سائل پہ سرا سمان جانان

گلاب راتہ گلاب گلاب پہ مات ڍنڍر کتل
وؤ نن خوئے دَ شَر پَہ نظر ہر نظر کتل

ما پریں ڍہ خو کَہ خان گورے زمانہ تپوس اوکھ
جانانہ ما بہ مہ کپری ستا اوتر اوتر کتل

زمانہ ئے خطا کپہ زیر او زور دَ حجابونو
مشکل دی هغو سترگو تہ پَہ زیر و زور کتل

پہ سترگو کنس مونہ خائیدے سترگے دیو بل
نن مونہ یو بل تہ داسے پَہ سحر سحر کتل

ستا سترگے خواوس ہم راتہ بلا بلا یادیری
خہ داسے گرانے راغلہ چہ ڍر گران شو در کتل

پہ ماخو ماوے بنکے شو دَ گل پانو بارانونہ
 ما دارِ شے لیدو تار اتہ دَ بام پہ سرکتل

رایاد ئے کرۂ ڍیر ڍیر لالہ زارونہ دَ خالونو
 مانن خیلو داغونو تہ پہ خیل خِیگر کتل

ورک ورک شو پہ یو بل کبن کۂ ورک ورک شو دَ یو بل نہ
 گودرتہ ما، کۂ ماتہ پہ حسرت گودرکتل

ہنر ئے زدہ کوؤ ورتہ دَ ژوند دَ تصویرونو
سائل تہ ئے نن داسے پہ ہنر ہنر کتل

اے

خۂ خورشیا ہم زدہ کۂ، خۂ ایمانداری ہم زدہ کۂ
پہ دلبرئے یوازے نہ شی، دلداری ہم زدہ کۂ

لکہ سپرلے پہ غر پہ سمہ او کۂ کر د گلو
لکہ جانان د ژوند د گلو مالیاری ہم زدہ کۂ

آواز

وریخے بیا گتھان گتھان شوے تہئے وینے کنہ
بیائے دیو بل پہ شاہنن د پتیدو ورخ دہ

د لیونو غرونو سرونو تہ را اور سید مے
راشہ پکبن د التور التو ورخ دہ

۱۱ مئی ۲۰۱۲ء

په گل مئینو د گلونو سحر چالیدلے
نمر په شبنم کښ د جانان د نظر چالیدلے

هر چا جوړ کړی یو تصویر دے د اختر او ګودر
د لیونو پیغلو اختر په ګودر چالیدلے
ستر ګے دریاب دی، او ګه سین، ګه سمندر د جانان
د دغے لوئے خاموشئے شور و شر چالیدلے
درزا د زړونو او هیبت د لیونو زلزلو
د چا په زړونو راپریوتے تندر چالیدلے
د گل د سرو شونډو سندر د هر چا په شونډو
خو گل د تندے نه زوړند په ډنډر چالیدلے
چه د تخلیق د ازغو خو ګے په زړګو را ګاږی
په درد چه لوئے کړی وحشت داسے هنر چالیدلے
د بریخ په دهار ژوبل، په ماتو پروغوخ د ستورو
رار غړیدلے زړه د زلفو په غر چالیدلے

جانانه ستا په ورک آواز پسے راوتے **سائل**
د زړه د دشتے د غرمو نه بهر چالیدلے

د بے قراره اضطراب نه تاله خوب نه درځي، ماته اطمینان نه کيږي
مینه سودا ده خو د زړه د درد، د زرو په دکان نه کيږي

ته خو بس يو ځل مینه اوکړ او د هغه زړه په دشت کښ تمنا اوکړه
دا درته چا وئيل چه دلته کښ گل، د خپلو اوښکو په باران نه کيږي
آسمان ته اوخيژه خو گرانه دغه خپله زمکه هم درسره اوخيژه
ځکه چه بې د خپلې خوارۍ زمکې، هيچرته گزران نه کيږي
چه د غوڅ غوڅ زړگي د درد څړيکې زخمی زخمی نعرې شی کله
ستا يو نظر به غواړي، نور په ټولو، سترگو د جهان نه کيږي
مونږ خو په تش تصور، تش خیال د چاهم نه اخلو ټوله دنيا
دا کوم منکروې چه تصوير تصوير وی، سود پرې د جانان نه کيږي
د مينې لار د زړه تاوان، د سرتاوان د ځان تاوان غواړي خو
مئينان وائی چه په دې بيه کښ گټه ده تاوان نه کيږي
دا خلک څوک دی چه د عشق د تخليقاتو سرچينې اوچوی
ژوند د الفت خو د ايجاد او د بارودو په ډيران نه کيږي

د دې جهان د ژوند قيمت څه دې په هره لحظه مرگ سائله
په باريکیو د احساس نه کيږي، په تصور او په وجدان نه کيږي

دَ زہگی داغ م شوریدے، سرے کنارے غواپی
ستا د سرو سرو ملالو، سترگو نظارے غواپی

اوس م دَ زہ ہر وینے وینے پرہر ژبے کوی
خو دا بہ ستا د نظر گل گل شرارے غواپی

زما دَ زہ د دشت نہ چرتہ لاپے چرتہ ورک شوے
زہ م پہ کوکو کوکو، تاپسے نعرے غواپی

دومرہ مودہ ستا د بنیرو پہ مطلب نہ پوہیدم
اوس زما زہ پخپلہ خپل خان تہ بنیرے غواپی

مونہ ہم سندرے وئیل غواپو، مونہ ہم مینے کوؤ
زمونہ د خیال د امانے ہم گل منجرے غواپی

جنگ به د ستورو، په ډولئ پسے لیگو د سپوږمئ
دا به شریک اتنړ او غبرگے نغارے غواړی

زما درخود پومبني ما بنام پومبے دیدن به
شونډے مسکئے، تندے تابان، زلفے خورے غواړی

دا پښتونخوا ده سپین گلونه هم په وینو سره دی
جانان زما نه د رامبیل چامبیل گجرے غواړی

چه پښتانه دی که په خپل او که بل وطن دی
سائله ستا نه خبر لوسے فن پارے غواړی

سندره

زیرِ گلونہ ہم پکبن دَ سرو گلو جامے کوی
دغسے اختر زمونہ دَ کلو وی

داسے تماشے چہ پسرلی ئے تماشے کوی
دغسے اختر زمونہ دَ کلو وی

خہ پہ مستانہ خلمو
بنکلے وی حجرے حجرے
خہ پہ رنگینہ ورو
بنکلے وی کوخے کوخے

سترگے دَ مئینو دَ یو بل پہ مخ حملے کوی
دغسے اختر زمونہ دَ کلی وی

هر شوک بے قرارہ زپہ
پت پہ خیل گوگل کبن کپی
هر شوک دَ خیل ژوند ارمان
ورک پہ یو او بل کبن کپی

سترگے پہ خندا خندا کبں یو بل تہ قصے کوی
دغسے اختر زمونہ د کلو وی

ہر جبین رنہ رنہ
ہر نظر سحر سحر
ہرہ خولہ خندا خندا
ہر بشر دلبر دلبر

خومرہ چہ داغونہ دی پہ زرونو کبں شغلے کوی
دغسے اختر زمونہ د کلو وی

چرتہ پہ تالونو چہ
پیغلے خانگی شور کوی
سرے لوپتے الوزی
یہ سائلہ اور کوی

اور کوی تندی د پیغلو سرے شونہ لمبے کوی
دغسے اختر زمونہ د کلو وی

دا دَ دهقانے دعالپه ده باران غواړی
زړه له بهار او د بهار ژوند له جانان غواړي

تمناگانے دهر چا د ماشومانو شولے
هر څوک په سر سایه د امن د اسمان غواړی

سپرلے د ماته کړی په گلو د شبنم آئینه
دا خاوره یو حل د رنگونو چراغان غواړی

چه کله کله دا زړه ډوبه خاموشۍ ماتوی
د غرونو غاړه هم تنزری هم طوطیان غواړی

نشانه چرې د دې سترگو خطا تلې نه ده
دا نه خو شیش او نه ټوپک او نه دیدوان غواړی

نه لاله زار جوړول گران دی نه گلشن جوړول
یو په زړه دا غبل زړه چاؤدون د گل په شان غواړی

دشت مَدَ خپو او سمندر مَدَ سینے لاندے کھ
ناممکن ہیٹھ نہ دی خو یو پښتون ارمان غواړی

زه خو ئے شوم شوم خو په ما باندے ئے سل رانغے
هغه دَ سترگو دَ گتلی جنګ تاوان غواړی

خدايه دا ولے هر څوک غم دَ ځان ځائے واخستو
هر څوک دَ خپل خيال لوبولو له ميدان غواړی

ترتصوره رسيدل دَ جانان توقے نه دی
سائله هره لمحہ نوے امتحان غواړی

حسن هغه وي چه د مينے په تصوير کښ خاندی
جانان هغه وي چه د خوږ زړه په تحرير کښ خاندی

حسن احساس دے چه تاوده لری، وجود نه لری
مينه جنون دے چه د زلفو په زنځير کښ خاندی
خلک د دے دولت نه تاج او تاجداري څاروی
جانان چه خاندی نو په سترگو د فقير کښ خاندی
هر څوک چه ژاړی نو د خپل زړه تنهائی کښ ژاړی
هر څوک چه خاندی نو د بل د زړه جاگير کښ خاندی
زمونږ خيالونه د يو بل نه ورکيده نه غواړی
زمونږ خوبونه د خوبونو په تعبير کښ خاندی
د غسے سترگے به حسينے څنگه نه وي اخر
چه تر سحره د دردونو په شوگير کښ خاندی
ستا د خبرو ليونتوب ستا د خبرو ځوانی
لکه جادو په خپل اثر په خپل تاثير کښ خاندی

حسن يو راز دے د **سائل** د فن د خيال په زړه کښ
حسن به ستا، ستا په معنو او په تفسير کښ خاندی

سندره

زہ دَ اختر میاشت دَ جانان پہ مخ لیدل غوارِ مہ
 خدایہ اختر راولے
 خدایہ اختر راولے

خپل ارمانونہ پہ تالونو ځنگول غوارِ مہ
 خدایہ اختر راولے
 خدایہ اختر راولے

دَ یار دَ یاد پہ تار لونگ بنرِ مہ
 غارِ مہ لہ نوے لونگین جوړوؤم
 پکبن لرونہ رنگ پہ رنگ بنرِ مہ
 هر لرئے بنکلے او رنگین جوړوؤم

دَ چا دَ مینے لولکی پکبن بنرِ ل غوارِ مہ
 خدایہ اختر راولے
 خدایہ اختر راولے

ما دغہ یو جانان جانان اختر تہ
 بلا کلونہ انتظار کرے دے
 ما پہ لوگو ما پہ لمبو کبن دَ ژوند
 دَ خپل خیالی لالی دیدار کرے دے

دَ زپَ سَاتِلے لالہ زار پَرے وِرشندل غواپَ مہ

خدا یہ اختر راولے

خدا یہ اختر راولے

ما دَ مئین یار دَ تصویر سترگو لہ

دَ خورنگونو انتخاب کپے دے

یو مَ غانتیول بل مَ ریدے راوپے

یو مَ ششتے بل مَ گلاب کپے دے

زَہ تے تصویر پہ خیلو گوتو جو پو ل غواپَ مہ

خدا یہ اختر راولے

خدا یہ اختر راولے

زَہ دَ الفت دَ روایت زندگی

زَہ دَ درخو دَ لیونتوب سندرہ

زَہ دَ جانان دَ یو نظر صدقہ

زَہ دَ شوگیر سترگو دَ خوب سندرہ

زَہ دَ سائل جہان دوبار آبادول غواپَ مہ

خدا یہ اختر راولے

خدا یہ اختر راولے

سترگو م سوال اوکے جواب ئے راکے
گلاب گلاب ئے کرم گلاب ئے راکے

گل ئے پہ یو لمبہ پہ بل لاس کنس وہ
ولے اختیار د انتخاب ئے راکے
کاخے د سترگو ئے راواپولے
رنگ د خمار د میوناب ئے راکے
ما ورتہ وے چہ آدم خان بہ م کرے
ہغہ درخو شولہ رباب ئے راکے
ما پیژندے ستا بے مروتہ سترگے
گناہ م ہیخ نہ وہ عذاب ئے راکے
تاتہ د خپل یو نظر خہ پتہ وہ
چہ خومرہ توان او خومرہ تاب ئے راکے

ما وے زہ خان ژوندے ساتل غواپمہ
راغلہ د خپل **سائل** کتاب ئے راکے

ما وے چہ خنگہ بہ ئے وے وئیل بلا بیکلے یم
ما وے دکوم خائے ئے، وے زہ دَ پِستونخوا بیکلے یم

ما وے کۂ زہ نہ یم خطا نو تا رشتیا اونۂ وے
وے ئے دروغ مِ دِ شی زہر پہ رشتیا بیکلے یم

ما وے خہ نن بیکلے صحی، ولے صبا بہ خۂ ئے
وے ئے یقین لہ ہم نن ہم بہ صبا بیکلے یم

ما وے چہ دا دو کہ در کپے آئینے خونۂ دہ
وے ئے چہ زہ دَ مخ نہ زیاتہ پہ معنے بیکلے یم

ما وے خندا بیکلے وی چرتہ دِ ژلی ہم دی؟
وے پہ ژپا کبں خود بے خندا نہ لا بیکلے یم

ما وے سندره دِ وی خوبہ کۂ رباب دِ آدم
وے ئے چہ زہ شہمہ درخو لکہ لیلی بیکلے یم

ما وے غزل دِ **سائل** بیکلے وی کۂ تہ بیکلے ئے
وے ئے دِ دغو آئینو نہ ہم سیوا بیکلے یم

یوہ خبرہ

دَ زپَہ دِردونہ بہ دَ یو بل سرہ وِرو او کَہ نہ؟
دَ ژوند غمونہ بہ پَہ ژوند شریکوؤ او کَہ نہ؟

پِت راتہ اوایہ پَہ غوگ کُن راتہ پِت اوایہ
راتہ رشتیا اوایہ مینہ بہ کوؤ او کَہ نہ؟

ابتداء

تَہ کَہ مَ دَ زپَہ کلی تہ رالے زَہ بہ چرتہ حَم
دا زما زپَہ گے چہ مانہ والے زَہ بہ چرتہ حَم

زَہ یمہ ژوند مَ دَ خیل زپَہ گے پَہ پَہرونو کُن
تا کَہ پَہ کار اوکِرو دَ دِسمالے زَہ بہ چرتہ حَم

دَ غزل خوب لہ م دَ نَوی ژوندون خیال راوړۀ
زما "درخو" چرتہ پہ سترگو کښ خو سوال راوړۀ

نن م والله په زړۀ بلا بلا رااووریدے
نن لکه غیرو غشے راشه او وصال راوړۀ

کال پس انکار له راغے، راغے او په مخه لاړو
دام جانان مالہ تحفہ دَ نَوی کال راوړۀ

داغ م دَ زړۀ دَ ریدی اونۀ کړے شغلے محبوبے
تہ چہ راخے نو خامخا په زنه خال راوړۀ

تا پرهر کړے زړۀ م اوس هم وینه نہ بس کوی
دَ لوپتے گل دَ رسوا نہ کړی دسمال راوړۀ

زما دَ خوږ سترگو دردونه پکښ نغښتی یوسه
اور دَ جمال په اننگو کښ دَ جلال راوړۀ

پاتے تر ستا دَ تصور تصویر نیمگړے نہ شی
دَ خپل **سائل** دَ هنر گوټو له کمال راوړۀ

باران

درد د انسان ہم نہ وؤ او خوب د انسان ہم نہ وؤ
زپہ او احساس ہم نہ وؤ او سوے د وجدان ہم نہ وؤ

مړئے نہ کئ یو کافر او یو مسلمان ہم نہ وؤ
اور چہ مپہ کور وؤ لگیدلے باران ہم نہ وؤ

اظہار

هغه الوتے رنگ ستا ساه بے ساه پہ زپہ گرخوؤم
ستا د زپہ هغه لیونئے درزا پہ زپہ گرخوؤم

اوشوے مودے گناه م دا ده چہ هیریبے م نہ
اوشوے مودے ستا د دیدن گناه پہ زپہ گرخوؤم

نہ غوارم

درد کئے راکولے شے دوا بہ درنہ نہ غوارم
تل راتہ دروغ وایہ رشتیا بہ درنہ نہ غوارم

ہرہ ورخ م یو نوے پرہر پہ زپہ کوہ او خہ
کار د محبت د مسیحا بہ درنہ نہ غوارم

اوبنکے م یو خو پہ ترو سترگو کنس راواچوہ
دومرہ ہم کئے او کرے نو خندا بہ درنہ نہ غوارم

چه دا دَ زړونو پیژندل به کوم انسان له ورځی
شوگیره ما او کړه او خوب زما جانان له ورځی

گلستانونه به د دے سترگو لیدو له راځی
هغه بلا بنکله به ولے گلستان له ورځی

سپوږمۍ م زړه کښ یاره ستا یادونه اولړزول
زړه م راهک شو ځکه اوبسکے م گریوان له ورځی

د زړه تیرو له تر د سترگو رنډاگانے غواړم
جانان م لوبو له د ستورو چراغان له ورځی

هغه ډولئے چه د ارمان په دغه لار تیریرې
آسمان به زمکے له کة زمکه به آسمان له ورځی

زړونه مویو دی قسمتونه مو جدا **سائله**
په دے خبره خو ارمان زما ارمان له ورځی

۹م اپریل ۲۰۱۲ء پېښور

دَ زِرۂ پَہ تُولو پِرھرو نو کُنِس تقسِیم ولاریم
 چرتہ سالم سالم ولاریم چرتہ نیم ولاریم
 لیونے اوس ہم یم خو هغه لیونے نہ یمہ
 حالاتو اوس پَہ ما کُنِس کرے دے ترمیم ولاریم
 عشقہ راءہ دیر پَہ کچہ کانرو د نہ تلمہ
 دے دروازے تہ بہ تر خو لکھ یتیم ولاریم
 پیرو نادودو د زما دَ زِرۂ کر سپے غو خے کرے
 ولاریم خو یم خو پَہ مثال لکھ دَ جیم ولاریم
 خدئے زدہ چہ دا خلے او دا منظر کوم یاد رابنسی
 دل تہ چہ راشم گہئے نیمہ پَہ تعظیم ولاریم
 اوس دِ پَہ پتھو پتھو سترگو پَہ کو خہ تیریم
 اوس چہ دِ کوم بتکی تہ اودریم تسلیم ولاریم
 لکھ پُستون وطن پَہ یو تن کُنِس خلور توتے یم
 چرتہ **نوید**، چرتہ **حمید**، چرتہ **سلیم** ولاریم

لپہ ئے گل شوہ دَ شبنم پہ خولہء دعا غواپی
دَ خیل فنکار زرہء دَ تصویر مخ لہ خندا غواپی

وسعت لری پنبتنہ مینہ ولے حد نہ لری
زرگی لہ درد غواپی او درد لہ مسیحا غواپی

دَ نن دَ خیال سترگے دَ مینے دَ جانان سترگے وی
حسن لہ وینے دَ زرہء غواپی او رشتیا غواپی

حسن لمحہ لمحہ دَ نوی خیال جامے اغوندی
دا چہ پہ ہرہ انتہا کبں ابتداء غواپی

دَ وعدے خیل سرور دَ وریت انتظار خیلہ نشہ
بہانے خیل بیگاہ لہ خیل نوے صبا غواپی

تہ بہ دَ خیل ستم تہ خیلہ ہم زرہء اونہ نیسے
سائل ہیخ نہ غواپی مغرور جانانہ تا غواپی

تصویر

گلاب گلاب خوشبو خوشبو بہار بہار تصویر
جانان جانان دلبر دلبر دلدار دلدار تصویر
خدائے خبر خوک زما دَ زپہ صنم خانے لہ راؤری
خمار خمار ژوندون ژوندون بیمار بیمار تصویر

لکہ دَ سین کوی چپے دَ دے تصویر سترگے
زما پہ زپہ کوی حملے دَ دے تصویر سترگے
زہ چہ دَ کوم لوری ورگورمہ راگوری راتہ
پہ احساساتو خوروی دَ زلفو سوری راتہ
دَ خاموشئے پہ ماہنامونو کنس حصار تصویر
لکہ دَ سوی بلبل زپہ گلہ پہ چغار تصویر

دَ دے تصویر پہ مخ پرتے رنہ رنہ اوبنکے
چہ اوچو شونہو تہ رارسی اودریدلے بنکاری
دَ نیم اودی حجاب پرونی تہ ئے سرے کنارے
بنکلے خو بنکلے www.sikarain.com از کنس ولے بنکاری

لکھ پخپلہ چہ کوی خان لہ سنگار تصویر
لکھ پہ غارہ کنب د خپلے غارے ہار تصویر

دغہ تصویر چہ نن خوک راوڑی نو صبا ئے پتہ کری
او پہ دریمہ شپہ واپس پہ ہغہ خائے پروت وی
تصویر ہغہ وی د تصویر رنگونہ ہغہ نہ وی
سترگے ئے مہے وربل ئے خور وپے سیلئے پروت وی
لکھ چہ وژنی م زرہ نہ کوی وار تصویر
خدا یہ چہ ہغہ وؤ کۂ دا لکھ شہکار تصویر

تصویر کۂ یو غم دے نو وپۂ راوڑہ ئے دوہ حیرائے
فن تہ م زپۂ کوی، کۂ زپۂ م بے جانانہ گنری
زما د زپۂ صنم خانہ ئے دہ خالی گنرلے
کنہ ژوندون م بے مرادہ بے ارمانہ گنری
چہ دا تصویر دے د فن کار کۂ دے فنکار تصویر
سائلہ ستانہ جوڑوی جوڑے د کار تصویر

۲۰ اپریل ۲۰۱۲ء پٹنور

خپل وطن او خپل اختر او گران جانان د خپل وطن
خپل سحر او خپله زمکه خپل آسمان د خپل وطن

خپلے پولے خپل پټی او خپل غانتول او خپل شپښم
خپل سپرلے او خپل شینکے او خپل باران د خپل وطن

خپلے لارے خپلے کوڅے خپل منگی او خپل گودر
خپلے سترگے خپل بنائست او خپل خوبان د خپل وطن

خپلے دشته خپل غرونه او خپل غارمه او خپل سوری
خپلے جذبے خپل حسرت او خپل ارمان د خپل وطن

تورے تورے ډکے ډکے سترگے په رنجو تورے
بام او در سالو سالو یو لوی جہان د خپل وطن

سرگے سرگے گل ځوانئ او ځانگے ځانگے گل پیغلے
سکنږ سکنږ بناپیری بناپیری گل ریحان د خپل وطن

هر څه ئے **سائله** په ترښو کښ هم خواگه وائی
تریخ خزان د خپل وطن او تریخ هجران د خپل وطن

گھل خو دَ گھل دَ لیونئے خوائے دَ خیال نوم دے
دَ زرہ چاؤدون ہنر پخپلہ دَ کمال نوم دے

مینے ہر شوک کوی خو ہر شوک مینہ نہ پیڑنی
وصال دَ ہجر نوم دے، ہجر دَ وصال نوم دے

رنہا دَ وینے تل زما دَ زرہ دَ داغہ اخلی
زما دَ زرہ داغ ستا دَ رونر جبین دَ خال نوم دے

زلفے دَ پیچ و خم پہ مخ او لونگین پہ سپینہ
خانگل دَ فکر او دَ خیال پکبن دَ تال نوم دے

لکہ دسمالے م دَ زرہ پہ پرہرو نو لگی
دَ مسیحا نوم ستا دَ گوتو دَ دسمال نوم دے

دَ چا دَ یاد خوشبو دَ خان سرہ راوڑی **سائلہ**
سپرلے کہ نوم دے دَ گلونو دَ جمال نوم دے

کۛ واؤرۛ پرۛ وریرۛ کۛ اوروۛ پرۛ وریرۛ
زما دَ وِطۛ غرونۛ خۛ دۛ زِرونۛ پرۛ وریرۛ

تا وۛ چرتۛ زمونۛ کلۛ تۛ ہم راپینۛ اوکۛ
کوختۛ کۛ تۛ خو ورائۛ دۛ گلونۛ پرۛ وریرۛ

بنائست پۛ پښتونخوا کښ کړۛ کر دَ گلابونو
دَ اوښکو او دَ وینو بارانونۛ پرۛ وریرۛ

صبا لۛ بۛ دنیا راځۛ د دۛ خاورۛ لیدو لۛ
آسمان پرۛ زرغونۛ کړۛ رنگونۛ پرۛ وریرۛ

موسم وړلۛ تصویر دَ فن پۛ گوتو دۛ تراشلۛ
شوگیر تۛ دۛ پۛ سترگو کښ خوبونۛ پرۛ وریرۛ

دا دشتۛ بۛ صبا لۛ وۛ تک سرۛ او زیرۛ گلونۛ
صبا لۛ بۛ **سائلۛ** بهارونۛ پرۛ وریرۛ

دَ مینِ خیال دَ تهمتو نو پِه بارانِ اخله
کَه دنیا دوه دله شوه دله دَ جانانِ اخله

لالیه تَکنرِ غرمِ تلی تندی سوزوی
کله نا کله خیر خبر دَ گلستانِ اخله
پِه محلونو کس ور کیری دَ جونگرو خلک
چه تخلیق کړی وی فطرت هغه خوبانِ اخله
چه دَ کنډر کنډر زړگی نه دَ تیرم اوشپي
کَه مَ منی بلا دَ خپل ماہ تابانِ اخله
پِه سوداگانو کس دَ زړونو گتې چا کړی دی
دا حُنے حُنے سوداگانے دَ تاوانِ اخله
لارم دَ ژوند سوؤنه هم زرگونه هم کیدم شی
ته تر یوه لاره دَ خپل زړه دَ ارمانِ اخله
عظیمه مینې په کچه پیکه خیالونو نۀ شی
پکس پخپله دَ خپل ځانه امتحانِ اخله

بنار ته به لار شے خو **سائله** څوک د اونه تگی
د ژوند خوبونه د دردونو پِه دکانِ اخله

خال دِ پَہ گلاب کبں خچیدلے وؤ سحر سحر
ما وئیل چہ ولے چمن بنکلیے وؤ سحر سحر

ما وے کۂ گوگل م شتہ نو ولے پکبں زپۂ نشتہ
پوئے شوم چہ ہغہ تا تبستولے وؤ سحر سحر
دا بنکلیے دَگل گل خوبہ، چا راپا سولے وؤ
اور ئے ٲول گلشن تہ لگولے وؤ سحر سحر
دے فنکار غزل زما دَمینے دَ تصویر پہ شان
ٲول پبستون ژوندون جہان تراشلے وؤ سحر سحر
نن ئے پہ یو گل راگیلولو روگی بوگی کریم
یو ارمان مونن ہم ریژولے وؤ سحر سحر
ستا نوم م پہ خو کو دَ تیرہ تیرہ ازغو گلہ
پت پہ زپۂ بنکارۂ بنکارۂ لیکلے وؤ سحر سحر
سر دَ کرپو ورتیت دَگل دنیا دَ راخنگز نہ کرپہ
غر پرے ستا دَ زلفو نریدلے وؤ سحر سحر

یہ سپرلیہ دا **سائل** او دا پہ حسن ورک مئین
چا لکھ ریدے پہ زپۂ داغلے وؤ سحر سحر

حسن د گل گل او غضب غضب کتل جانانہ
مطلب د خہ دے ورا نول کۛ جوړول جانانہ

ستا لونگین له م جولئۛ د ستورو ډکۛ راوړۛ
اوس به په گوتو د سپوږمۛ غواړۛ بنړل جانانہ

زما د هغه لیونی خویونه نۛ هیریږۛ
چه تندرونه به د سترگو پریېستل جانانہ

غرمۛ غرمۛ دشته م ډیرۛ د خپو لاندۛ کړلۛ
چه ستا یادونه راسره راسره تلل جانانہ

د محبت تصویر هیچا مکمل کړۛ نۛ دۛ
لا پکېن نور دی ډیر رنگونه خایول جانانہ

مونږ خو د وړۛ ټول عمرۛ په زرگۛ تاؤ د جبین
مونږ خو د ناست نه یو په سوری د وړبل جانانہ

سائل ډیر خہ زده کړۛ خویو پوئۛ شو په دغه هنر
ستا نازولی غم له سترگۛ تورول جانانہ

خبره بنه وه خو زما دَ کار خبره نَه وه
دا خو په دے چه دا زما دَ یار خبره نَه وه

چه دَ گل گل په شونډو ستا دَ شونډو ذکر نَه وه
دام دَ زړه دَ لیونی بهار خبره نَه وه
زما په حائے خو چه نن تَه دَ میخانے وتے وے
نن خو تالان گله وُ ساقی دَ وار خبره نَه وه
خبرے ډیرے وے خو ډیرے دَ عنوانه لرے
منصور په دار وُ دَ منصور دَ دار خبره نَه وه
دَ اوسنو مینونه خومره بازارۍ شوه ژبه
میننه خو داسے دَ لنډۍ بازار خبره نَه وه
گیلے دَ مینے حل کوی په زړه دننه خلک
دا خو خه داسے دَ کوڅے اولار خبره نَه وه
دَ پښتنو مئینو ژبه وی دَ سترگو ژبه
داسے په زور دَ چنچنږی اظهار خبره نَه وه

تَه خه خبرے چه جانانه په زړه ځی دَ سائل
دومره داغونه وُ چه دا دَ شمار خبره نَه وه

دنیا یوہ شوہ خو زما نہ پکنس خان ورکیری
 ہم رانہ خان ورکیری ہم رانہ جانان ورکیری
 ستا دَ بنائست گلاب بہ خنگ پائی پہ دے سکرہ کنس
 زما دَ او بنکو او بنکو سترگو نہ باران ورکیری
 زہ ئے دَ گوتو نہ نیولے ہسے نہ گھر خوؤم
 ما نہ پہ دے بنار کنس دَ تپول ژوندون ارمان ورکیری
 زما پہ سترگو کنس دَ دے کوخو ریگونہ باد کئے
 زما دَ سترگو دَ خوبونو نہ خوبان ورکیری
 داسے دَ ذات دَ گتے غم بے کیفہ کری یو مونو
 حوصلہ ہر چرتہ دَ مینے دَ تاوان ورکیری
 غوتے بہ ورکرم او سینہ بہ پرے راپتہ کریم خو
 زما دَ گوتو نہ تارونہ دَ گریوان ورکیری
دغہ تیرے دی پہ ہر حال کنس غو خول سائلہ
 کہ رنرا گانے پکنس ہر خو دَ امکان ورکیری

زِرّہ دِ کم کنہ دَ زِرّہ مراد دِ کِرم
وَدِ تِرم کلک کنہ آزاد دِ کِرم

وے مِ ہیرم نہ کِرم راتہ وے وئیل
کلہ مِ ہیر کِرم ئے چہ یاد دِ کِرم

وے ئے زہ خو گل یم ستا پہ لاس کنس یم
نہ یمہ ماشومہ چہ برباد دِ کِرم

ما پہ شیرینئے کۂ پہ درخو نیسے
واپہ آدم خان او کۂ فرہاد دِ کِرم

ورک بہ دِ کِرمی دا پردئے پردئے کوخے
مۂ خہ چہ پہ سترگو کنس آباد دِ کِرم

راشہ لکہ گل مِ شہ پہ زلفو کنب
 راشہ چہ دَ خیلو زلفو بادِ دِ کرم

دلہ کۂ لمبے کوے خو خاندے بہ
 بنہ ئے کشمالے او کۂ شمشادِ دِ کرم

وے مِ ستا دَ زلفو دام کنب گیر شومہ
 وے ئے کۂ خفہ ئے چہ آزادِ دِ کرم

تۂ خویو کمال دَ بل دَ پاسہ کرے
 راشہ چہ سندرہ دَ ہیوادِ دِ کرم

تۂ کۂ ئے **سائل** زہ ہم خۂ یمہ بنہ
 اوایہ زاری او کۂ فریادِ دِ کرم

۲۲م اپریل ۲۰۱۲ء

موسم

لکھ بھر چہ وی پہ زلفو خنکیدلے موسم
لکھ دننہ م پہ زپہ کنس چا وژلے موسم

شبم پہ شونڈو د گلاب اوبنکے پہ مخ د جانان
دا ژریدلے دے موسم کھ غوریدلے موسم

شپہ

زپہ م نیولے وؤ پہ سرہ لمبہ د بلے دیوے
ما تر سحرہ ستا د حسن وظیفہ اوکرلہ

زما پہ تن تمامہ شپہ سرے غرغندے بلیدے
ستا پہ لمبہ لمبہ یادونو کنس م شپہ اوکرلہ

شبم توله شپہ ژړیږی پروت نهر د گُل په غیر کښ
په خدا شی چه ځان اووینی سحر د گُل په غیر کښ

تماشے په تماشو کښ، آئینے په آئینو کښ
سرے ډوب کړی د رنگونو سمندر د گُل په غیر کښ

کیفیت د روح سپرلے شی، سپرلے روح د کیفیت شی
لیونے شی سپیلنې شی، هر نظر د گُل په غیر کښ

په مارنگ د لمبو توه کړی، ما ژوند مے کړی ما زلمے کړی
مالیدلے دے یو داسے جادوگر د گُل په غیر کښ

د سپوږمۍ په پلوشو ئے توله توله شپا لامبلی
راغے قرض ژوند تر غواړی، پریوت نمر د گُل په غیر کښ

خدا مے د اوکړی چه جانان وی، محبت وی او ارمان وی
خدا مے د اوکړی چه سپرلے وی، هم اختر د گُل په غیر کښ

سائل ځی مازیگری له د چینو او چنارونو
ورته کړے اشارے دی، خپل دلبر د گُل په غیر کښ

اوردِ پہ پانہ پانہ بل کِری دَگل
نورِ دِ سپرلے سنگار بدل کِری دَگل

کَہ خوک مرہم دَ غو خو شونہ و کوی
لمبے لمبے شونہ دِ بیکل کِری دَگل

خندا کنس ژاری پہ ژرا کنس خاندی
دغہ ادا بہ مِ پاگل کِری دَگل

الوزہ مَہ خونہ رنگ باد دَ خزان
مستہ حوانی خاورے خجل کِری دَگل

نن مِ دَ دِ ویرے سندرہ نَہ وے
چرتہ غمژن بہ چاپیر چل کِری دَگل

ارمانہ نوم دَ رقیب ذکر دَ شیخ
ہسے پیکہ پیکہ محفل کِری دَگل

دَ ژوند پہ ہر رنگ کنس خبرے کوی
سائل چہ ناز ادا غزل کِری دَگل

دا مینہ خو سپورمئی دہ چہ وریبری او زریبری
دا جام دے د شرابو چہ تشیری او ډکیری

دا روح م د زخمی لولکئی تنده دہ ارمان دے
د یار د سوی یاد پہ گل خوریبری او تولیری
زہ دے مخ تہ لوگیبرم او لوگے تر لوگے کیری
دا سترگے دی کئ شمعے چہ سوزیری او بلیبری
ہم نن د دیدن شپہ دہ هر گل بل تہ غارہ وئی
ہم دلته ژوند د مرگہ دے، قتلیبری او خندیبری
اعجاز د پہ دے لارو د جانان جانان آواز دے
پہ دم او پہ قدم کنس سرے لوییبری او پاخیبری
دا زمکہ عجیبہ دہ زندگی پرے زرغونیبری
گل دلته کنس غوریبری او رژیبری او توکیبری

سائلہ خنے شپے د تر قیامتہ سحر نہ شی
یو اور داسے پہ کاروی چہ مریبری او بلیبری

دَزرک جمال کال

یوہ دعا

نن دہ بیا دَ جولا ئے نیتہ دویمہ
شو پورہ دَ زرک جان اولنے کال

خدا یہ دا کلونہ ڍیر او بختور کرے
چہ رنگین وی لا د دے نہ ورپسے کال

چہ زرک م دَ شلمے پیرے گل دے
یویشتمہ کرے پہ دہ ہر کال سپرلے کال

خدا یہ ژوند دَ سریتوب ورتہ عطا کرے
چہ ہر کال ئے وی دَ ژوند دَ تماشے کال

لکھ چہ زہیم، ستا پہ ما ولاہ نظر تہ ولاہ
داسے مے نمر پہ سر ولاہ دے یمہ نمر تہ ولاہ

جانان مہم ورک شو کوخہ ئے رانہ ہم ورکہ شوہ
اوس کلہ چرتہ یم ولاہ او کلہ چرتہ ولاہ

لکھ دَبت م حیرائی کپے ستر گے وازے پاتے
لکھ دَمری یم تالا والا گودرتہ ولاہ

خدا یہ دَخیل دربارہ، خیل درہ م مہ او باسہ
زہ خو پہ ٲول ژوند کنب ہم نہ یمہ ہر درتہ ولاہ

دَپنبتنے مینے احساس ناستی تہ پرینبی نہ یو
یو پہ دیدن کنب دَیو بل نہ بیرتہ بیرتہ ولاہ

ما دَ زِرَّۀ دَرِد چَرِے دَ زِرَّۀ نہ بھر پَرینے نہ دے
پہ رھگذر نہ یمہ ہیخ کلہ دلبر تہ ولاپ

احساس م یوسی پہ ہروران کلی م اوگر خوی
چرتہ بُتکی تہ یم ولاپ، چرتہ کنڈرتہ ولاپ

خبر دِ ہم نہ کرم پہ خان زیرو زبردِ کرمہ
لکہ دِ زیر بہ ومہ ستا دِ قامت زورتہ ولاپ

پہ خپلو سترگو دِ پردو سترگو گمان کومہ
اوس چہ یم کلہ نظارے دِ پینسورتہ ولاپ

چہ نہ ئے تہ، دَ سائل روح بہ وی روژہ نیولے
پہ کومو سترگو بہ یم میاشترے دِ اختر تہ ولاپ

سترگے چہ بیمارے شی نرگس شی لیونو
خوک خوئے راہول کپی چہ تس نس شی لیونو

بیا ہم کۂ پریوخی نو پہ سترگو کبن پریوخی
گل کۂ پانرے پانرے شی خس خس شی لیونو
خوک ہم چہ دَ ذات دَ کورہ اوخی لیونے شی
شی خو لیونے خود اولس شی لیونو
مینہ چہ بازار تہ شی سودا تہ شی ساہ ورکپی
مینہ چہ تخلیق شی یو پہ لس شی لیونو
مات چہ شی پہ چا دَ مہربانہ نظر ستوری
ہلہ تن بدن سنگ پارس شی لیونو
خۂ سوز خو لری چہ اور دَ خیلہ خانہ اخلی
اوسوزی دَ خانہ چہ ققنس شی لیونو

سترگو لہ مِ راشی دَ **سائل** دَ غزل اوںکے
وخت چہ دَ یارانو دَ مجلس شی لیونو

پہ ڀیره خاموشی کنب هم گویانه دے جانان
دَگل کء دَ غزل دَ خاندانه دے جانان

راتول م دَ لفظونو دَ معنو پہ غیر کنب نہ کء
پہ خپل بنائست کنب داسے پریشانہ دے جانان
زڙگے م لا پہ هرہ لار دَ قتل نہ بوڙنیرپی
ڀیر لرے م دَ مینے دَ امکانہ دے جانان
دَ هر سڙی یقین پہ مینہ داسے تکرہ شء
دَ مینے پہ وطن کنب بے جانانہ دے جانان
پہ دومرہ پښتونخوا کنب هیچا خائے پہ زڙه ورنه کء
رالوتے دَ وڙمے دَ گلستانہ دے جانان
سنگارئے پہ جولئی دَ فکر و فن کنب نہ خائیرپی
راغله دَ فطرت دَ لامکانہ دے جانان

یوازے زه **سائل** لیونے نہ یم پہ دے بنار کنب
هر خوک چغے وهی چه دَ ارمانہ دے جانان

الوتے لولکئی دی اشارے لیونیہ
پہ لاسو کنبے ئے خوک شی رانیوے لیونیہ

اے مء وینہ پہ وینہ دَ خوبانو، خوبونہ
پہ غرونو بہ دَ سر کپی لیونے، لیونیہ
پندے بہ دَ کپی سترگے چہ ڍیر ڍیر ورتہ گورے
بے واکہ وی دَ سترگو پلوشے، لیونیہ
فطرت چہ پت پتونے پہ پتھو کنبے کوی
پاگل بہ دے کپی داسے تماشے، لیونیہ
رنگین دی جادوگر دی دَ دامانو گلونہ
پہ چل کنبے بہ در پورے کپی لمبے، لیونیہ
نء کانرے خوک راولی، نء خوک گل دے کوخہ کنبے
تر خوبہ پہ سر خاورے بادوے، لیونیہ

سائلہ دی تصویر جوړول گران دَ جانان
خۂ کرنے وړانوے، خۂ جوړوے، لیونیہ

بدن پہ زورِ قالب کبیں نوی خیال تہ چرتہ رسی
سرّہ چہ دَ اورہ نہّ شی تیر کمال تہ چرتہ رسی

داغ پہ زپّہ بنکلیہ بنکاری، زپّہ پہ داغ دَ داغہ بنکلیہ
خو دَ حسین جانان دَ زنی خال تہ چرتہ رسی
پہ ورک جانان پسے کور کور کوخہ کوخہ لتول
چہ بنجارم نہّ شی سرّے وصال تہ چرتہ رسی
سپرلے، گلشن، گل او گلزار، حورمے غلمان او جنت
دَ محبت دَ انتخاب جمال تہ چرتہ رسی
دَ بوڊی تال پہ رنگ کبیں ڊوب سرّے اسمان تہ وپی خو
دَ لونگینو دَ لونگو تال تہ چرتہ رسی
مونہ بایللے دے نظر ز مونہ لاس وارہ دی
دَ محبوبے دَ قلا لوپ دیوال تہ چرتہ رسی

موسم کَ شی شمال شمال او جانانہ جانانہ
ولے **سائلہ** دَ وربل شمال تہ چرتہ رسی

زما نہ خپل جانان وطن پہ خپل سحر کنبں ورک شو
لکہ چہ حآن رانہ پہ سترگو د دلبر کنبں ورک شو

خال د پرے داغ جوہ کٔ، بنہو د پرے پرہر جوہ کٔ
زہۂ خوم اوس ہم شتہ خو داغ م پہ پرہر کنبں ورک شو
زما نظر اوستا تصویر اور د یو بل نہ واخست
خدا یہ داخۂ اوشو نظر م پہ نظر کنبں ورک شو
مازیگرے راشی خاموش تیر شی پہ غرونو واوری
شرنگ د بنگر و شرق د پائیزیو پہ گودر کنبں ورک شی
گل رالہ راوہی کٔ تے دے چرتہ پیدا کپی پکنیں
رانہ مات شومے یو ازغے د زہۂ پہ سر کنبں ورک شو
ما د اور اور جذبو نہ دک بدن د مینے لرۂ
مانہ زما د بے وسئی پہ سمندر کنبں ورک شو

خومرہ بلا بلا خوبانو پرے دعوہ لرلہ
ہغہ سائل د یو منکر جانان پہ در کنبں ورک شو

تړون

تاله سحر د محبت د گل په شان غواړم
ستا په پومبى نظر د سرو گلو باران غواړم

چرته غوټئى موسكئى او چرته گلاب خور په خدا
زه خو سپرلى هم په مثال د خپل جانان غواړم

ديرى نارامه سيلئى الوزى سرتوره نه شه
ملوكه خيړ د بنائست د گلستان غواړم

ما په دى كلكو زنجيرونو بند په بند او تره
خان تر قيامته ستا په زلفو بنديوان غواړم

د محبت د ولولو د سمندر لهر ونه
تل ستا د سترگو د خمار په دشت روان غواړم

چہ تالہ ہرہ شپہ ستا زمکے تہ راخی لوبولہ
ستوری سپورمی د پہ انگنہ کبں د آسمان غوارم

پہ دے جہان کبں بہ گل ستا د روح اونہ غوریری
زہ پہ دے شتہ جہان کبں ستا خیال لہ جہان غوارم

بیڑے منم بندے ولاپے دی د ژوند پہ گودر
خو یورنہ پہ ناممکن کبں د امکان غوارم

خہ دی حالات، زہ دویہ دویہ تورے تورے تیارے
بریننا بریننا جین د خپل ماہ تابان غوارم

ستا د **سائل** شاعری رنگ ستا د تصویر د سترگو
پہ آئینہ کبں د سنگار د خپل ارمان غوارم

زمانہ مینہ واخلہ غارہ واخلہ
ہر خواجہ حے درسہ دوارہ واخلہ

ماسرہ ہیخ نشتہ بیا ہم خہ چہ دی
جانانہ دا درسہ وارہ واخلہ
پریردہ بنگلے او د بنگلو گلونہ
د محبت دنیا ویجارہ واخلہ
ژبہ د سترگو د خبرو زدہ کہ
سلام پہ منہ پہ ولاہ واخلہ
نن ئے پہ دے تپہ کنس اوے راتہ
پہ اجارہ د گودر غارہ واخلہ
پردی گلونہ گلشنونہ پریردہ
مزہ د خیل وطن د کارہ واخلہ
پہ پردو شونہ و تندہ نہ ماتیری
بوسہ د دے شونہ و د پارہ واخلہ

کلہ خوتہ ہم لگے شونہ مے سپرہ
سائلہ خہ چہ غوارے غوارہ واخلہ

اولس جانان کٔ نو دَ ٿول اولس جانان به شے
راشه پخپله خاوره اودريره آسمان به شے

دَ ژوند په شور کښ ځنې ځنې آوازونه اوره
کٔ ناست ئې پا به څې کٔ پاڅيد ږوان به شے

په تنهائے کښ وی بے دره بے د ياره سږم
دَ زړونو کور کلی له راشه نو ودان به شے

ستوری خالونه په تندو کٔ دَ وطن دَ ښکلو
تيرم دَ نه شې پټولې چراغان به شے

دَ پردی سوری نه پخپلو سرو غرمو کښ ښه ئې
دلته به ډير گران ئې کٔ هلته شو ږ ارزان به شے

دَ خپل پرهر دَ درد دَ سرو گلونو ژبه زده کٔ
گل به پخپله شے دَ گل دَ خاندان به شے

ماتول هيڃ نه ډي مشكل ډ نفرتونو پولے
ډ مينے لار واخلے يقين به شے ايمان به شے

بيا به تمبيري ډ پلکونو گزارونه درنه
ډ ستمگرو مينه او که نو سندان به شے

ئے خو افغان خو ډ ډ خپل نوم نه بگنيرې ولے
په آينه کبس ځان ته او گوره افغان به شے

ته چه ازغے ئے نو ازغے خو ډ گل کار نه کوی
ډ گلو تخم شه نو گل او گلستان به شے

سترگے پيدا که ډ ژوندون ډ حقيقت ليدو له
ته که تياره هم ئے ډ نمر غوندے روښان به شے

يا بنجارے شه يا ملنگ ډ پښتنو ډ کوڅو
سائله دا اعزاز حاصل که شاه جهان به شے

دَ ژوند په دارد اودرولے یم پښتون ارمانه
په دے قاتل قاتل ماحول کښ دَ ژوندون ارمانه

پرون دِ هم تنهئ تنهئ گريوان و پروت په سينه
نن دِ هم سره سينه په وينو دِ پرون ارمانه

هر څوک د هر راتو کيدلی گل ته اور لگوي
د پښتنو دَ زرغون شوی سباوون ارمانه

د دے دنيا دَ شب پرستو ډله لويه شوله
د هر طرف نه ستا په خونه دے شب خون ارمانه

زه ئے په زړه پورے نيولے وړم اودرېر مه نه
حالات زمانه جذبه تروپي د بدلون ارمانه

په زړه م داغ اوسه مسکے اوسه چه مړ او م نه شه
لکه ريد م م کړلے لوئے په ځيگر خون ارمانه

شیہ بلا لویہ دہ، بلا منزل پہ سر پاتے دے
شوگیروم دے دَ خوبونو پہ زنگون ارمانہ

سترگو م ہم دا دی پہ وینو سرے جامے اغوستی
زما پہ خیلو پاکو وینو کنبں گلگون ارمانہ

غبرم زخمی دے خو چہ ورک قام بہئے واری کئے نئے
زما پہ زپہ کنبں دَ تپون او دَ پاخون ارمانہ

دَ پیر رو بنان، دَ خوش حال خان، دَ باچا خان پہ خاطر
مالہ جذبہ راکہ دَ نوی زپہ چاؤدون ارمانہ

یوہ تپہ م کئے خو ہر غور تہ م اورسوہ
زما دَ خیل لیلے لیلے وطن مجنون ارمانہ

بیرتہ بہ راشم ستا **سائل** بہ تاتہ اوسپارمہ
ورک یم پہ خان پسے دَ خیل خان پہ لہون ارمانہ

زما د ژوند تصویر په خپل زړه کښ سنبال ساته
ډیرم واپه دی ارمانونه لگ پرې خیال ساته

رنگ او رنډ او رله زما د زړه د داغ په اخله
د لاله زار له چه راځي په جبین خال ساته
که په غرمو که په لمبو کښ وی د مینه خیاله
د انتظار سو د جانان پورې اټال ساته
تیره وی ډیر د نالیدلو ازغو پټ دردونه
لږ په خیال کوته د کلو په دیوال ساته
که لاله زار شی که سالیو سالیو د زړه دشتونه
دسمال کیږي پر هرونو له دسمال ساته
ډیر وی درانه پردی رازونه پخپل زړه ګرځول
که په همراز یقین لرلې شې هم خیال ساته
جان بې ابرو د نه کړی، دا د نن گستاخه سیلنې
په ډیر هنر ګورنې عظمت د خپل جمال ساته

سائله مه زانګه د دې جواب د طمع په ټال
خو ته په خپلو لیونو سرګو کښ سوال ساته

سازونہ چہ غمژن شی او غمژن شی سندرے
پہ زپونو باندے اولگی شتہ منے شی سندرے

ورتے چہ شی دہجر پہ ورتو ورتو لمبو کبں
نور خلک پہ درد پوئے کری چہ درمنے شی سندرے

خہ دیر دَ خان حائے دَ کفر دور شو ملگرو
پہ داسے وخت کبں غتے پیرزوینے شی سندرے

آخر مونہ بہ خان خان تہ پہ کومو سترگو گورو
زمونہ نہ چہ پہ سرو او بنکو پنبتنے شی سندرے

مونہ تول چہ ہم دَ مینے ہم سندرے قاتلان یو
محسوس بہ ئے کرو خنگہ کہ غونبتنے شی سندرے

سائلہ ژوندون گران شی پہ ہغے کلی محلت کبں
پہ کوم کلی محلت کبں چہ دشمنے شی سندرے

ورانے م پہ مخ دَ او بنکو لارے کپری او لاپہ شی
خوب زپہ م پہ مرو بنرو نوکارے کپری او لاپہ شی

راشی حوالہ م خبر لوخے تنہائیے تہ کپری
ناستے پہ بتکی کوترے پارے کپری او لاپہ شی
راشی او دَ لیچونہ گجرے دَ گلو او باسی
ماتہ ئے جولے تہ راگزارے کپری او لاپہ شی
راشی او دَ قہرنہ پہ مخ زلفے راخنہ وہی
نومے زولنے راتہ تیارے کپری او لاپہ شی
راشی او دَ سترگو ریدی گلی م پہ زپہ کیدی
سترگے م نرگس ہسے بیمارے کپری او لاپہ شی
راشی او وسعت رالہ پیدا پہ فاصلو کبن کپری
تولے خوش فہمی رالہ ہونبیارے کپری او لاپہ شی
راشی او راخن م کپری پہ چاؤدو شونہو اور نظر
خپلے لیونے سترگے خمارے کپری او لاپہ شی

راشی دَ **سائل** دَ زپہ پولے پہ تق تق ماتے کپری
خوب وپے جذبے ور تہ بیدارے کپری او لاپہ شی

داؤدِ کرم پہ یو نظر زہ کیہ جوارگرہ
یہ زما مئینہ لیونہ جوارگرہ

اوبائله تصویر خو تصور ئے رانہ مہ بایله
یہ پہ جوار ئے ناستہ لالیہ جوارگرہ
نن دِ بیا پہ پیغلو امانی گلونہ اوشیندل
یہ زما دِ دشتو پسرلیہ جوارگرہ
سپارے محبت دِ محبت پہ دشمنانو
یہ زما سادہ سادہ حلمیہ جوارگرہ
تش پہ لنگ کنبس کھ نو ہم پاتے بہ سرے شے
دومرہ خو کولے شے سریہ جوارگرہ
خہ نہ خہ خو مونہ تہ ہم دِ ژوند رنگونہ پریدہ
یہ دِ ژوندون رنگہ گلالیہ جوارگرہ

تہ چہ هر خہ ئے دِ خیل **سائل** سترگو کنبس اوسہ
یہ زما قاتله یہ زہ کیہ جوارگرہ

دَ ماشومانو سندرہ

مائے دَ ستورو نہ پہ زور راتختولے گوڍئے
یہ زما بنکلے گوڍئے، بنکلے گوڍئے بنکلے گوڍئے

مالکھ گل دَ گل دَ خانگے شوکولے گوڍئے
یہ زما بنکلے گوڍئے، بنکلے گوڍئے بنکلے گوڍئے

رائے چہ لوبے او کو دواہ گوڍئے
زار گوڍئے بنکلے گوڍئے
کینہ خوند نہ کئی پہ ولاہ گوڍئے
زار گوڍئے بنکلے گوڍئے

تہ پروں چرتہ وے دَ چا سرہ وے تلے گوڍئے
یہ زما بنکلے گوڍئے، بنکلے گوڍئے بنکلے گوڍئے

چہ زہ او تہ وے نور خہ نہ وے گوڍئے
زار گوڍئے بنکلے گوڍئے
ھر شوک زمونہ پہ تماشہ وے گوڍئے
زار گوڍئے بنکلے گوڍئے
www.sikaraam.com

تا شونڊ ۾ سر ۾ ڪڍي ماڊ ستر ڪري تور وٺي ڳوڙي
 يه زما بڻڪلي ڳوڙي، بڻڪلي ڳوڙي بڻڪلي ڳوڙي

زمونڊ ڀه ڇم ڪنن به واده وي ڳوڙي
 زار ڳوڙي بڻڪلي ڳوڙي
 پڪنن راغونڊ به ٽول واره وي ڳوڙي
 زار ڳوڙي بڻڪلي ڳوڙي

وڙو به نڪريز وي واره به ڏلي ڏلي ڳوڙي
 يه زما بڻڪلي ڳوڙي، بڻڪلي ڳوڙي بڻڪلي ڳوڙي

ڀه هر طرف به تماشي وي ڳوڙي
 زار ڳوڙي بڻڪلي ڳوڙي
 زمونڊ ڄام ڀه سر ۾ لمبي وي ڳوڙي
 زار ڳوڙي بڻڪلي ڳوڙي

ڇا به اغوستي غر غري وي ڇا بخملي ڳوڙي
 يه زما بڻڪلي ڳوڙي، بڻڪلي ڳوڙي، بڻڪلي ڳوڙي

ڇوڪ به واده، ڇوڪ به وديري ڳوڙي
 زار ڳوڙي بڻڪلي ڳوڙي

پکنس بہ لوئے وادۂ گدیپی گودئے
زار گودئے بنکلے گودئے

وی بہ جذبے لکھ لولکے الوتلے گودئے
یہ زما بنکلے گودئے، بنکلے گودئے، بنکلے گودئے

وی بہ پہ تمبل کنس سندری گودئے
زار گودئے بنکلے گودئے
مئینے جونہ زور ورے گودئے
زار گودئے بنکلے گودئے

وی بہ چاپیرہ آوازونہ بلے بلے گودئے
یہ زما بنکلے گودئے، بنکلے گودئے، بنکلے گودئے

په نه خدا کښ د په شونډو کښ خدا جوړه کړه
ماته د يه ښکلیه گرانه خامخا جوړه کړه

چه ستا په ياد کښ زه يوه سندره هم اوليکم
په زړه کښ وایم دا خو ما نوم د نیا جوړه کړه
تا د شپې اوبسکې د گلاب په مخ راڅنډه وهلې
تا و شبنم د ما تر ټول ژوند له رنډا جوړه کړه
خدائې وو د د نیا تړون په نوم د مینې کړې
چه مینه خلکو ته شوه خلکو تر گناه جوړه کړه
حسن د لگ خور وؤ چه زلفې د پرې هم خورې کړې
ته خو پرې لوبې کوې مال د سودا جوړه کړه
دا زلزله راغله که ستا د خپو ښکالو اورمه
یره دا ولې م بې واره زړه درزا جوړه کړه

تا شائد هر چاته په دغسې نظر ورکتل
ستا دا کتل خه وؤ **سائل** تر تمنا جوړه کړه

تہ خان لہ تماشہ وے د گلونو پہ جامو کنب
زہ خان لہ وؤم گلاب د پھرونو پہ جامو کنب

ستا یاد د سرو لمبو، سرو غرغندھو مازیگرے وؤ
ما کرے انتظار وؤ د اورو نو پہ جامو کنب

تل وری، زما د ویخو ویخو سترگو نہ خوبونہ
ستا سترگے خوبولے د خوبونو پہ جامو کنب

زما او ستا د مینے لیونئے سندرے غواپی
سپرلے د فطرتونو د رنگونو پہ جامو کنب

زہ مست لکہ "ریدے" یم د داغونو پہ جامو کنب
تہ خوب لکہ د گل ئے د خالونو پہ جامو کنب

تا وے راتہ **سائلہ** دا تہ چرتہ رانہ ورک شے
ما تہ سنگارولے د خیالونو پہ جامو کنب

خدايہ چہ نن خوم دَ چرتہ نہ جانان راولے
چہ جانان راشی پہ شبو شبو باران راولے

چہ نمر سپورمئی ہم ورلہ لوبو لہ راتلہ اوغواپی
خدايہ خۂ داسے پسرلے پہ گلستان راولے
چہ حان لہ حان لہ دَ خالونو نہ رنہا یوسی
خدايہ زمونہ محفل تہ ستوری دَ آسمان راولے
ہسے م نہ تلے دَ زخمونو دَ انگنہ نہ تیرے
ہسے م نہ وے چہ زما ماہ تابان راولے
دَ دے سمسورو گل دامانو دَ خاطرہ بختہ
زما حسرت زما ارزو زما ارمان راولے
زما دَ زیر رنگ نہ زما جانان خوندونہ اخلی
خدايہ پہ دہ باندے سپرلے پہ ما خزان راولے

سائل خو مینہ دَ نفرت دَ پارہ نہ وہ کرے
خدايہ پہ ہغو شونہو ہم چرتہ قربان راولے

جانان پہ یو لاس کنبں لمبہ پہ بل کنبں گل راکوی
ما تر قربان کے چہ رنگونہ دَ غزل راکوی

نور بہ پہ لار دَ زرہ دَ وینو خاخرکی نہ شمارمہ
چہ دَ بنرو پہ شوکو ننبہ دَ منزل راکوی
مالکہ گل لوبے دَ زرہ پہ پرهرونو کپی
جانان بہ مالہ خامخا خائے پہ وربل راکوی
وا بہ ئے نہ خلم زہ دَ خپل ارمان جذبہ پیژنم
کہ شوک جنت دَ یار دَ سترگو پہ بدل راکوی
دَ اوںکو رنگ دَ زرہ پہ وینو کنبں گلیوڈ ورکوؤم
بیا بہ خہ وائے چہ تصویر نامکمل راکوی
سترگے ئے بیرتہ پہ ہغے گوپت پیر راوارولے
یو داغ دَ خوگ زرگی دَ داغ دَ پاسہ بل راکوی

سائلہ خان آزادول تر لوبے توقے نہ دی
دَ زلفو ہر ول ئے زما مرئے لہ ول راکوی

چه دلداري زده کوؤم غيڙي د دلبر له راشم
چه دلبر ستايمه د خيل غزل هنر له راشم

لکه د درد د خيل پرهر د غيڙي والوزمه
حالات م ژوبل کړي په بيرته خيل پرهر له راشم
لکه د نمر ورپسې ټوله ورځ دنيا چنر کړمه
خو چه زيرې مازيگرې شمه گودر له راشم
چه د حالاتو سره نوي جنگ ته ځان جوړوؤم
ستا د قاتل قاتل کاواک کاواک نظر له راشم
لکه د شور د خاموشۍ شونډو کښن نه ځايېږم
زه د ژوندون د پاره ستا د شونډو شر له راشم
لکه گلاب په اوښکو اوينځم بيدار زخمو نه
چه تصور د خيل اوده اوده سحر له راشم
د خيال مارغه يمه لمبو په سراخستې يمه
چه کوم چنار له د وطن کوم يو نښتر له راشم

چه ستا نه بيل يمه **سائل** يم لکه خاورې ايرې
شمه باچا چه ستا کوڅې له او ستا در له راشم

داسے م کلک پہ زپگی لیک دے دَ جانان تصویر
زپہ بہ م وراں شی کۄ دَ زپہ نہ م کۄ وراں تصویر

زپگی م وانۄ خستو شکل دَ یقین دَ تصویر
چہ ستا دَ زپہ نہ م وراں نہ کپو دَ گمان تصویر

حٰن تہ حیران یمہ، چہ زہ حٰن تہ حیران ولے یم
ماتہ دی داسے راکتلی ستا حیران تصویر

پہ لاس کبن نہ راخی پہ خۄ ہنرئے لاس تہ کپمہ
داسے م تار تار دے دَ تار پہ تار گریوان تصویر

پہ دے لمبہ لمبہ منظر کبن م اور اور سترگو تہ
خومرہ حسین بنکاری دَ گلو دَ باران تصویر

چہ ئے جنون ستا دَ نظر راہولولے نہ شی
تا خیل **سائل** کۄ یارہ داسے پریشان تصویر

دا د سائل زړه دے په دے کښ به لمبے هم وی
په دے لمبو کښ به جانان جانان سپرلے هم وی

خدايه په هر حائے کښ د سکڼو بڼکلو تخم ډیر کړے
چه د هر چا په دیوال یو نیم کشمالے هم وی
ستا په اقرار کښ دے انکار او په انکار کښ اقرار
ما اوریدلی چه د گل سره ازغے هم وی
زړونه بائیلل اسان دی زړونه گتیل ډیر گران دی
د محبت په جوارئ ناست لیونے هم وی
هجر کافر مسلمانئ ته بڼکلی هم نه پریږدی
د جانان گل شونډو نیولے یو پتره هم وی
ماته حیران حیران زیر زیر وار خطا ولے گورے
چه باران نه کیږی نو مړ او منجره هم وی

سائله گل د مینه صرف په رښتیاؤ پائی
په تصویرونو کښ خو رقص هم وی نغمے هم وی

دَ زِرۂ بازارِ مِ غورِیدلے ہَم دے وِ رانِ ہَم دے
چہ بے جانانہ دے سپرلے ہَم دے خزانِ ہَم دے

حسنِ خور وُور دے چرتہ چرتہ پسے منہ اوکرم
حیرانِ ولا پرِوحِ مِ ولا پرِ ہَم دے روانِ ہَم دے
زۂ ستا آواز اورمہ درخُم خو آخر چرتہ درشم
چاپیرہ تَکنرہ غرمہ دہ بیابانِ ہَم دے
دا راتہ چا اوکاتۂ دا سالو دَ چا بَنکارہ شو
دا چہ پہ ہر طرف لمبے ہَم دی بارانِ ہَم دے
موندے ہیچانۂ دے پہ دے بے قرارئے کنش قرار
کۂ محبت دَ ژوند حاصل دے نو ارمانِ ہَم دے
دَ دے معیار کۂ دے نو دے بَنکلا بَنکلا او مینہ
دلہ کنش ہر خوک ملنگ ہَم دے شاہ جہانِ ہَم دے
دَ پَستنو مئینو خپل خواگۂ دی خپل درانۂ دی
دلہ ہر خوک بلا ہونِ بیار بلا نادانِ ہَم دے

سائل تہ صرف خوک پہ سترگہ دَ سائل مۂ گورئے
سائل سائل دے خو دَ ڍیرو زرونو خانِ ہَم دے

ستا دَ خال شغلہ شغلہ رنرا دَ قیامتونو وہ
ستا ہرہ ورہ لویہ ادا دَ قیامتونو وہ

خیلہ ستا دَ زرہ درزا بہ خنگ تصویر کومہ زہ
ستا خود تصویر دَ زرہ درزا دَ قیامتونو وہ
نن دَ جبین نہ زلفی یو خوا بل خوا شوے وے
نن خو پہ وریخو کنب بریننا دَ قیامتونو وہ
تہ خو سپرلی وچ پہ زور واپس راستنولے شے
ستا خو پہ خبرو کنب خندا دَ قیامتونو وہ
خان تہ چہ م او کاتہ خیل خان راسرہ ہم نہ وؤ
ستا دَ محبت دَ غم سودا دَ قیامتونو وہ
وؤ بہ پہ دنیا کنب بہ ہم بنکلی وؤ بنائست بہ وؤ
وؤ خو پہ دے باب کنب پنتونخوا دَ قیامتونو وہ

یہ **سائلہ** دا سپرلی او دا مینہ او دا جانان
خور پرے لالہ زار خہ وؤ صحرا دَ قیامتونو وہ

یکم جولائی ۲۰۱۲ء

لڳ د گزارے لڳ د گزران شه جانانه
بس دے کنه اوس خوم جانان شه جانانه

گرانہ به شی گرانہ د جذبو نہ م گرانیرہ مہ
دیر د گرانیدو نہ یم اسان شه جانانه
ستا د یاد گلو نہ م د زړه په دشت کښ اوچ نہ شی
بیا پرے په شبو شبو باران شه جانانه
مړم که خو سترگے که په تلو کښ راستنې لږے
نن خو په ما دومره مهربان شه جانانه
گل چه کوم ارمان شی په ارمان د ریښولو وی
ته م گل د مینے د ارمان شه جانانه
ته لکه سپوږمۍ زما د زړه زمکے له راشه نن
ته زما په سرباندے آسمان شه جانانه
کله خاڅکی خاڅکی کله شرق کږے وږے شپے
هر چرته چه ئے نوراروان شه جانانه

راوړه د خپل زړه درزا زما د زړه درزا له نن
راشه د **سائل** د ژوند داستان شه جانانه

مونڙ ڏسڻ لڏي ڏکري ڏهه ڏجانان ڪوؤ
لکي شبنم ڀي گل ڪنن وري ڏونڊ ڏهه ڄڙان ڪوؤ

مونڙ ڀي هر موسم ڪنن ڀي جانانه نشت نيمگري
مونڙ ڀي هر موسم ڪنن دغه يو ارمان ڪوؤ

صبا لڏي بيا موڏ وصال ڏشي ڏياد نيٽه ده
صبا به ٽوله شيه ڏاوبڪو چراغان ڪوؤ

يو امتحان ختم ڪريو بل لا ختم شو ڏي نه وي
تيا ڀي هر ورڇ ڏي نوي امتحان ڪوؤ

ڏڏت ڏگل تنده به ماته ڪريو ڏڙهه ڀي ويٺو
خوبه ڀي خواره خوله سوالونه ڏباران ڪوؤ

بل شان خو وی د پښتونخوا د مئینانو مینه
 او سو په زمکه دیدنونه په آسمان کوو

حسن او ژوند، مینه او درد مو د یو لاس ګوتے دی
 سودا د درد هم د ګلونو په دکان کوو

مونږه د زړونو په انګنږ کېږي په غمژنو نغمو
 مونږه په زړونو باندې چور کوو تالان کوو

مونږه د فن د تصویرونو د دنیا خلک یو
سائله مونږه د خیال په ګوتو کېږي ګزران کوو

دَکھل خندا او کَہ دَکھل پہ شان ژوندون پہ کار دے
زړۀ سلامت ښۀ دے کَہ داسے زړۀ چاؤدون پہ کار دے

ښکلی بلا دی خو دَ مینے پښتونۀ پیژنی
دَ مینے یو جانان پہ کار دے خو پښتون پہ کار دے

زما دَ دے جذبے عنوان پہ کار دے رنگ او تصویر
دَ دے دنیا رنگ ستا دَ سترگو پہ مضمون پہ کار دے

تش سکون بے، بے قرارئے نه یو بیمار ټکے وی
دَ بے قراره زړۀ په غیږه کښ سکون په کار دے

صبا مِ خود شته چه مِ نن هم شته پرون مِ هم وؤ
زما صبا او زما نن لکه پرون په کار دے

زما وطن زما جهان لکه سادر دَ سپرلی
ستا دَ سالو غوندے ستا کُل بدن کُلگون په کار دے

دواړه جہانہ راتہ بښکاری په دے دوؤ سترگو کښ
لکه د کونډے ورته نر غوندے کونټون په کار دے

چه کړی زما افکار زما د ژوندانه سندرے
ماله زما د خپلے ژبے افلاطون په کار دے

ډیر دی لنډ پاری دی بے کاره د بدلون خیالونه
که بدلون حق وی په خیالونو کښ بدلون په کار دے

دا انتشار او په جذبو کښ تضادات د خه دی
دا مونږ ته وائی په صفونو کښ سمون په کار دے

مینہ درخو، مینہ شیرینه او لیلے په کار ده
مئین آدم، مئین فرهاد، مئین مجنون په کار دے

خو یه **سائله** څوک به تاله درکړی تار د زلفو
په دغے تار د لیونو زړونو تړون په کار دے

نمبر به په یو لاس کښ په بل کښ به سپوږمۍ درکوؤم
ویریر به مۀ جنون د نوۍ زندگۍ درکوؤم

تۀ د آسمان د تال اووۀ لرونه لاسو ته کۀ
زۀ به شغرب او د مغرب پورۍ تالۍ درکوؤم

ستا هوښیارۍ راته راځۍ سړیتوب د مینۍ
خو زۀ د دۍ نه لگ سبق د نادانۍ درکوؤم

تا دۍ وږۍ کړۀ په یو نظر کتو آئینه
زیاتۍ کوؤم چه تاته نوم د ښاپیرۍ درکوؤم

هغۍ "آدم" نغمه نغمه کۀ تا فرهاد لیونۍ
شرینۍ تاله به تصویر د درخانۍ درکوؤم

عشق راته وۍ یوه تحفه کۀ زما هم قبوله
خوب په څنګل د شوګیرو دلۍ دلۍ درکوؤم

خال ئے پہ منخ دَ وریخو گدم دَ زپہ دَ ترمو وینو
زہ غازہ نہ درکوؤم حسن دَ هستئے درکوؤم

تہ چہ ترخو دَ سقراط غوندے خبرے کوے
زہ بہ ترہغے دَ ترنبو زہرو پیالئے درکوؤم

دَ برنبو ویش چہ چا کوؤ ہغہ ہم دغسے وؤ
تہ راکوہ غمونہ زہ بہ خوشحالیئے درکوؤم

نن چہ دلاس راکہ او ما درنہ لاس اوتختوؤ
ما وے خوگیرمہ چہ لاس پولئے پولئے درکوؤم

ماتہ خوستا دَ دلبرئے ہنر نیمگریے بنکاری
زہ بہ ہنر تاتہ دَ نوے دلدارئے درکوؤم

پہ زپہ دَ وراں مہ شہ تصویر دَ پسرلی **سائلہ**
پہ تبسم بہ اشارے کلئے کلئے درکوؤم

گلاب گلاب دِ کرم گلاب دِ راکه
سوال مِ پِه زړه تیر شه جواب دِ راکه

زه دِ حساب پِه مضمون نه پوهیدم
تا تر حساب لړکه کتاب دِ راکه
ته پِه سندره کښ سلگو اونیو مِ
ماله دِ درد راکه رباب دِ راکه
سین سیلاب مینه تر قید لے هجر
سراب دِ راکه خو دریاب دِ راکه
دا خوم لا تر شونډو اور واخستو
ما خو و مِ جام دِ مئینو تاب دِ راکه
دِ پریشانو زلفو خیال دِ راکه
خیال که دِ راکه پیچ و تاب دِ راکه

دریاب دریاب دِ کر مِ **سائل** ته ستر مِ
دریاب دِ راکه خو غرقاب دِ راکه

زِرّہ تہ

ما درتہ وے زما شاعر زِرّگیہ
چہ نہ نہ خُونہ خُو دغے بنار تہ نہ خُو
خہ بہ تہ سوزے خہ بہ زہ سوزمہ
دغے لمبود دغے انگار تہ نہ خُو

خو تا بہ وے دا دَگلو نو بنار دے
دا دَ وگمو او دَ رنگو نو بنار دے
دل تہ دمہ او خوری ہر سترے نظر
دا دَ خوگو خوگو خوبو نو بنار دے

دل تہ دَ زِرّہ دَ داغ پہ گل وریبری
دَ پاغوندو ہسے شبنم دَ جمال
دل تہ کبں ہر نظر دَ مینے تحفہ
دل تہ کبں دم دل تہ قدم دَ جمال

اوس م پہ خاں کبں رانغبستلے نہ شے
اوس رالہ او بیکے پاکولے نہ شے

تاتہ م کولہ یو خبرہ رانہ ہیرہ شوہ
دالکہ چہ جنگ لہ تلمہ زغرہ رانہ ہیرہ شوہ

مال نوی جہان تہ بیا د نوے مینے غک کوؤ
دشتے تہ چہ لارمہ سندرہ رانہ ہیرہ شوہ

ماہم د ورو سرہ کوترہ خیلہ پارہ کرہ
درز م زرہ نارم کۂ بازیگرہ رانہ ہیرہ شوہ

داسے ستا د ژوند پہ لیونئے قصہ کنب ورک شومہ
خیلہ لیونئے قصہ د سرہ رانہ ہیرہ شوہ

ستا د خبرلوس یاد د موسکی موسکی تصویر نہ زار
شپہ لکہ بلا وہ تر سحرہ رانہ ہیرہ شوہ

ستا **سائل** چہ اوچ پارونہ ستا پہ شونڈو اولیدل
خیلہ لیونئے تبہ شیبہ رانہ ہیرہ شوہ

غیرے ورکوی مئین پہ دے ورخ دَ سحر نہ پس
خلک پہ دیوال اولی نکریزے دَ اختر نہ پس

خنکہ شی قلا رہ قلا ری خنک تماشے خورے
خنکہ خاموشی شی پہ گودر دَ مازیگر نہ پس

اوس م دَ فطرت دَ طبیعت نہ حیرانی نہ حئی
ستا دَ هغے یو ماشوم حیران حیران نظر نہ پس

هغسے کاتہ هغسے نوے لیونئی سترگے
درد م کوو ستا دَ بنرو ذکر دَ پرہر نہ پس

هیخ پکبن جوہ ستا دَ غلا کولو دَ معیار نہ وؤ
رانغلے دنہ زما زپہ تہ دَ کنہر نہ پس

رنگ خود دَ محفل هغه دوه سترگے وی چہ دانہ وی
خوند بہ دَ محفل خہ وی **سائلہ** دَ دلبر نہ پس

دلته په هر گوټ پير کښ يو نه يو قاتل ولاړ دے
هغله دلته، دلته هلته عزرائيل ولاړ دے

هيڅ شے رپ نه وهي کۀ باد ؤ کۀ باران اودريدو
کۀ سمندر دے کۀ درياب کۀ رودنيل ولاړ دے
د ژوندون هر ه لاره يونۀ يو گنرکپ نيولے
د کار په هر ه دروازه کښ يو جاهل ولاړ دے
ناوېشتي خلک هم ترق پرق کوي ټوپونه وهي
هر چاته خپل احساس په مثل د بسمل ولاړ دے
لاس په موټے، موټے ئے تش چه کړي خۀ اوکړي
قلبه ولاړه ده، دهقان حيران په کل ولاړ دے
خان د هر چانه داسے تنبتي لکه سيورے د خان
هر څوک د خان سره په فکر کښ واصل ولاړ دے

د خاموشئے د تورے شپے د سر نشه ماتوي
د تنهايئے د شپے په کومي کښ **سائل** ولاړ دے

محمد یار یار تہ

زما شاعرہ لیونیہ خطا کارہ یارہ
 دَ خیلے رائے پہ گناہ باندے سنگسارہ یارہ
 تہ پہ انکار کنبں بوسہ اخلے دَ اقرارہ یارہ
 حار شمعہ حار ستا دَ سادہ سادہ انکارہ یارہ
 یہ دَ تازہ تازہ جمہور پومبی پومبی شہیدہ
 ستا بے بھا وینہ بہ نہ خئی بے بھارہ یارہ
 تہ حان پہ یو قدم تر عرشہ پورے مہ رسوہ
 کینہ قلار دَ درویشانو دَ رفتارہ یارہ
 مونہ کہ دَ اوہنکو، کہ دَ گلو امیلونو یوسو
 تش بہ راخو دَ جاگیرونو دَ بازارہ یارہ
 شائد چہ تا بہ لا تراوسہ اوریدلی نہ وی
 دَ لویو لویہ وی دَ خوارو برخہ خوارہ یارہ
 تہ دَ خوارانو برخے ژاپے دَ خواری پہ وخت کنبں
 خلک خو وائی، وی دَ خوارو برخہ خوارہ یارہ
 دغہ گناہ ہم ناکافی گناہ خونہ دہ کنہ؟
 چہ دَ عاجزہ نہ وہ ژبہ دَ اظہارہ یارہ

یہ دَہیواد دَ وینے ترم او تازہ خاکیہ
 شائد سمسورشی ستا سنسار ستا دَ سنگسارہ یارہ
 تاکہ گتلی نہ دی ہیخ ہغہ بائللے نہ ئے
 چہ پہ خیل قام کنس سرے پریوزی دَ اتبارہ یارہ
 مونہ خہ پہ گرانہ خان دَ خلکو پہ قطار کنس خائے کرو
 خلک مو خہ اسان بھر کری دَ قطارہ یارہ
 دا لارے دغسے دی دا لارے بہ دغسے وی
 تگ ہم پہ دے لارو دے، مہ بدلوه لارہ یارہ
 مالوچ راورہ خو دَ بولئی وختونہ مہ ہیروہ
 دَ خیل نبائستہ یوسف دَ حسن خریدارہ یارہ
 دا دَ پیرو قیصر پہ ورخو شیو کنس نہ سپینیپی
 خیل پیسور تہ خہ راءہ دَ کندھارہ یارہ
 تاسرہ منم دَ لفظونو لبکرونہ شتہ دے
 خو دیر ئے مہ پریردہ بے واگو بے مہارہ یارہ
 کار تہ خیالونہ او خیالونو تہ خیل کار اوسپارہ
 یہ پہ خیالونو مزین غنی سردارہ یارہ
 دَ خیل جانان وطن دَ نوے مرحلے پہ خاطر
 قول نظر وارپوہ ہنر تہ محمد یارہ یارہ

کار چہ دَ سپرلی ہم دَ لمبے شی سرے خۂ اوکری
زپہ چہ پکنب داغ لکہ ریدے شی سرے خۂ اوکری

ما خوراز دَ مینے پت دَ خانہ ہم ساتلے وؤ
اوبنکے چہ دَ سترگو نہ راتوے شی سرے خۂ اوکری
ما خو زپہ پہ دیرو پرہرونو کنس ہم پت کۂ خو
شوندے چہ پار او نیسی پترے شی سرے خۂ اوکری
نور کۂ راتہ خپل نۂ وائی حق لری پردے بہ یم
خپل خان چہ دَ خپل خانہ پردے شی سرے خۂ اوکری
کرم ہم دَ گل کرے وؤ شوی ہم گلونہ وؤ
گل چہ دَ پہ سترگو کنس ازغے شی سرے خۂ اوکری
سترگے خو سرے داسے مدام ترلے ہم نۂ شی
سترگے چہ دَ چاہ چہ خوگے شی سرے خۂ اوکری

مونہ خو انتخاب **سائلہ** کرے وؤ دَ نیغے لار
نیغے نیغے لارے چہ کرے شی سرے خۂ اوکری

۱۱م اپریل ۲۰۱۲ء

اقبال

هغه د ژوند په حادثو کښ رالوئ شوے اقبال
هغه د ژوند د لیونتوب په لمبو سوے اقبال

هسے خو خوړند ؤ په خپل ډنډر گلاب د پښتو
خو ورته خپل ژوندون کۀ ټول لکه ورغوے اقبال

وړے یو فکریو سودا ؤ اقبال
خومره په یو ځان کښ بلا ؤ اقبال

بلا ذهنونه ئے رنړا اوساتل
خومره روښانه او رنړا ؤ اقبال

د ذات په تنگ لوبښی کښ نۀ حائیدۀ
هر چاله خۀ خو د دنیا ؤ اقبال

خپلو سلگو ته ئے هم زده کړه پښتو
بھائے نۀ وه بے بھا ؤ اقبال

ناست د پښتو د نوم په گل خزانہ
 په غریبۍ کښ هم باچا و اقبال
 خان ئے نزد ے هم خان ته پرېښے نه د ے
 په مونږ و مړ، زما او ستا و اقبال
 هر ذکر فکر کښ ئے غم د پښتو
 د مردان نه، د پښتونخوا و اقبال
 د د ے نومونو هيڅ کم ے نشته د ے
 خو په د ے ټولو کښ يکتا و اقبال
 زمونږ په مينه کښ شک هم کيد ے شی
 خو په رښتيا باند ے رښتيا و اقبال
 مونږ هم پښتو وايو پښتو زوتو و
 خو د انديش غوند ے جدا و اقبال

خوک خه خبر شو په ما خه او په جانان خه اوشو
زمونږ د دواړو د شريكې په ارمان خه اوشو

زما د اوښكو شبنمونه پكښ اوسوزيدل
خدا نژده زما د گل په لوند شان گريوان خه اوشو

تنه يې سترې كړم كه لږ م تر په پورته يوسي
برېوكي خه شوم د جنون په بيابان خه اوشو

په دې كوڅو كښ دا زبیرگی او فريادونه ولې
يه ليونو مسيحا خه شو، په درمان خه اوشو

اوس پكښ نه اورم د مينې درديدلې نغمې
زما د زړه په ژوبل ژوبل گلستان خه اوشو

ډيره موده اوشوه چه ستوري د سپوږمۍ انگړ ته
لوبوله رانغله، **سائله** په آسمان خه اوشو

پسر لے راشی تیر شی، مونږ پکښ دیدار اونء کو
ماسره فکر شی چه یو بل ته ازار اونء کو

زما او ستا د لیونو زړونو شریکه درزا
کء مونږ قلا ره نء کو، مونږ به تر قرار اونء کو
منگے ئے سر ته کء په تلو کښ ئے همزولو ته وے
گودر به خء کو چه دیدن پرے د سرکار اونء کو
په پولادی غرونو کښ سرو دشتو کښ لارے کوؤ
چه د جانان زړگی له راشو په کښ لار اونء کو
مونږ هره شپه ستا د خالونو ذکر فکر کوؤ
مونږ یوه شپه هم د زړه په لاله زار اونء کو
ستا د نظر ستا د بنږو دغه بے واره حملے
مونږ به جانانه ستا د دے کاره روزگار اونء کو

سائله ژوند به خء وی خوند به ئے خء، رنگ به ئے خء
چه په سندرہ کښ هم ذکر د دلدار اونء کو

اوس رانه نۀ حى نشه، دومره دِ خمار کِرمه
په نرگسى بيمارو سترگو دِ بيمار کِرمه

لکه گلاب دِ يار دِ اوبنکو په شبنم اوده وم
دا سيلئ چرتنه وه، دِ خوبه ئے بيدار کِرمه
تۀ په حان پويه نۀ شوے، زۀ دِ په حان پويه نۀ کِرم
نادان دِ خومره کِرمه، خومره دِ هوبنيار کِرمه
تۀ دومره زر زر سترگے ولے پتوے غروے؟
دومره زر خنگ درته دِ زړۀ داغونه شمار کِرمه
زلفو دِ نۀ يمۀ دِ زلفو باد دِ اووهلم
چه باد ئے اووهلم هم ئے تار په تار کِرمه
لا خوم نۀ وه تصوير کِرمے ستا دِ حسن قصه
ستا په خالی خاڪه هم دِ مے خلکو سنگسار کِرمه
ما دِ په کومه بانه کوم لوظ باور اونه کۀ
جانانه هره ورخ دِ مړ په انتظار کِرمه

جانانه نور به دِ ارمان دِ لونگين اورژى
چه زۀ **سائل** دِ مے دِ لونگو خريدار کِرمه

امن او جنگ

امن د سترگو نظر، جنگ د دے نظر قاتل دے
 جنگ د سحر قاتل دے، جنگ د مازیگر قاتل دے
 زمال کونہ میان دے خوند دے بے سترہ کرلے
 جنگ د سوات قاتل دے، جنگ د پینسور قاتل دے
 امن د گل د خدا غیر دے، د سپرلی نغمہ دے
 جنگ د نغمے قاتل دے، جنگ د هر هنر قاتل دے
 امن د غرونو د تازه هوا د لپے دعا
 جنگ د هر غر د هرے سروے صنوبر قاتل دے
 امن منگی پہ سر د پیغلو د قطار مصور
 جنگ د چینے او د چینار او د گودر قاتل دے
 امن د امن د معنی او د مفہوم تصویر دے
 جنگ د تصویر د تصور او د منظر قاتل دے
 امن د خدائے د تمامی مخلوق د ژوند ضمانت
 جنگ د انسان د کائنات او بحر و بر قاتل دے

امن ضامن دَهر ازاد انسان دَ علم و عمل
 جنگ دَ ازاد انسان دَهر فکر و نظر قاتل دے
 امن دَ نمر پہ خا خکی خا خکی پلوشو کبن ژوندون
 جنگ دَ رنہا دَ پلوشو قاتل دَ نمر قاتل دے
 امن دَ ژوند دَ تقاضے، ژوند دَ بقاء نامہ دہ
 جنگ دَ خیل حان او خیل انجامہ بے خبر قاتل دے
 امن دنیا دہ دَ خوبانو دَ خوبونو دَ خیال
 جنگ دَ خوبانو دَ خوبونو دَ لبکر قاتل دے
 امن دَ مینے دَ رشتے دستخط دَ ژوند پہ کاغذ
 جنگ دَ دے مینے دَ رشتے دَهر باور قاتل دے
 امن زما دَ لرو برو دَ محبت حقیقت
 جنگ مَ دَ تہولو پرگنو دَ لرو برو قاتل دے
 امن زما دَ لبکر ونو دَ شعور فلسفہ
 جنگ مَ دَ امن دَ لبکر دَ سر لبکر قاتل دے
 دَ امن سترگو کبن جہان دَ اطمینان او سکون
 جنگ بے قرارہ وار خطا وتر او تر قاتل دے
 امن عالم تہ غوریدلے دسترخوان دَ خالق
 دَ جنگ تہول خوی بوی دَ تخریب دے دَ بشر قاتل دے

امن دَهر زندہ سر ساہ دہ او دَسر سیورے دے
 جنگ دَهر قسم زندہ سر دَساہ او سر قاتل دے
 امن مرغی پہ نغمو راوی دَخیال پہ نغمو
 جنگ دَمرغو دَچغیدو او شور و شر قاتل دے
 وار دَجنگ تیر شو ورکوی بہ ساہ دَامن غیر کبں
 جنگ کَہ ہر خومرہ ستم گراو زورور قاتل دے
 امن دَرحم دَحدونو نہ بھر نہ اوخی
 جنگ دَرحمونو دَحدونو نہ بھر قاتل دے
 دَامن غشے بہ ئے پویہ کپی دَرد پہ خوبو
 جنگ کَہ ہر خو لکہ سلطان سکندر قاتل دے
 جنگ ہر خَہ او خوری، حان ہم او خوری امن نہ شی خوبے
 جنگ حان پہ امن خوری، کَہ ہر خومرہ نہر قاتل دے
 امن دایم وی او دَجنگ عمر دوام نہ لری
 قاتل بزدل وی ہیخوک نہ وائی چہ نہر قاتل دے
 امن دَخدائے خوبں دے، دَخدائے مخلوق ژوند دے امن
 جنگ خو وحشی دے، دَامت دَپیغمبر قاتل دے

دَ ژوند سندرہ

تہ خو دَ خپل غرور او خپلہ ضدہ نہ اوریډے
وا دَ وریډے چه دَ زما خبرے نہ اوریډے

په لمبو واؤریډے په سرو گلو راواؤریډے
تا چه دَ ژوند سندرہ اوے نو ما واؤریډے

دعا

خدايه په يولاس کښ سپرلے، بل کښ گلاب غواړم
داسه په يولاس کښ قلم، بل کښ کتاب غواړم

بنائست چه چرته دے او خومره دے په زړه کښ م دے
خو په دے خونښه کښ اختيار دَ انتخاب غواړم

سندره

بنکلی دَ زِرونو زِرونو لوپے کوی
 پہ زِرونو لوپے کوی
 لیونی خَہ پہ لیونو گلونو لوپے کوی

خدا یہ دَ مینے پہ دے گل هنر کنس خومره خَہ دی
 هر خَہ چہ دی هغه دَ هر خَہ نه خواہہ خواہہ دی
 دَ الفتونو دَ خوبونو تصویره تراشل
 پہ کانو بوتو دَ ازغو پہ شوکو تلہ راتلہ دی

شوک چہ دَ دے غمونو لوپے کوی
 پہ زِرونو لوپے کوی
 لیونی خَہ پہ لیونو گلونو لوپے کوی

خیلے جونگرے ورا نوی ترینه مانپئی جوپوی
 دَ بنائستونو دَ گلونو دَ خوبونو مانپئی
 مینے پہ خیال خیال کنس جهان دَ زندگئی جوپوی
 دَ لازواله محبت، دَ بے پروا زندگئی

خه دَ عالی خیالونو لوبے کوی
 په زړونو لوبے کوی
 لیونی خه په لیونو گلونو لوبے کوی

سحر ئے هر سحر دَ گل او دَ شبنم قصه وی
 مازیگری ئے دَ دیدن دَ سپرلی خوبونه
 دَ سوؤ لوؤ روایاتو پاسداری پرے کوی
 چه حی نو وړی گلونه بیرته ترے راوړی اورونه

دَ خیال په خو رنگونو لوبے کوی
 په زړونو لوبے کوی
 لیونی خه په لیونو گلونو لوبے کوی

سائله دلته دَ لمحو په تار تړلے غونچے
 دَ خومره ډیرو دنیاگانو تصویرونه لری
 په سترگو سترگو کښ قطرہ قطرہ سلام دَ مینے
 لمبے لری او په لمبو کښ بهارونه لری

خوک چه په دے ټالونو لوبے کوی
 په زړونو لوبے کوی
 لیونی خه په لیونو گلونو لوبے کوی

یو منظر - یو نظارہ

ستا یوہ ادا وہ چہ بلا مودہ پرے تیرہ شوہ
اوس مہم پہ زپہ باندے پر تہ دہ راتہ خاندی

ستا دَ خورو زلفو پہ شا ورک لیونے رونے جبین
خہ دَ خوار لسمے سپورمے شپہ دہ راتہ خاندی

دَ تُولے شِیے دَ تنہائیئے بنامار خورلے یمہ
نہ یم خبر سحر تہ خنگ رارسیدلے یمہ

زہ لیونے لکھ دَ خپل زہگی دَ داغ دَ رنپا
سحر سحر ستاپہ خالونو خچیدلے یمہ
کہ سیلاب نہ جوریدہ دا اونہکے بہ چرتہ تلے
زہ دَ پیرونہ پہ دے لارہ ژریدلے یمہ
حسن پخپلہ وی مرکز دَ زلزلو حادثو
دلته کب زہ دَ حادثو سرہ راغلے یمہ
دلته بہ تل وی زندگی لکھ آواز دَ بنگرو
زہ دَ بنائست پہ لیچو داسے شرنگیدلے یمہ
اوشوے مودے خان لٹوؤمہ خان م اونہ موندو
خدئے خبر کومو سترگو کوم خوا تنبتولے یمہ

دا چہ دے خور پہ پنبتونخوا بنائست پہ شان دَ بہار
سائلہ دا زہ مینے ہر خواتہ شندلے یمہ

سندره

خاورے او ایرے ئے دَھر گِل پھ مِخ لَویدلے دی
 دا دَچا وطن دے، خدایہ دا دَچا وطن؟
 گِل گِل سحر ونہ ئے پھ وینو لمبیدلی دی
 دا دَچا وطن دے، خدایہ دا دَچا وطن؟

ھر گِل ئے پھ مات ڍنڍر بے تابہ راپریوتے دے
 خوڙ دے خندیدے نئے شی
 گرد ئے دَبارودو پھ تندے باندے الوتے دے
 ہیچا تہ کتے نئے شی

خپل سپرلی پرے ہم پھ او بنکو وینو ژریدلی دی
 دا دَچا وطن دے، خدایہ دا دَچا وطن؟

ھر خوائے دَھریو گلاب پانڙہ پانڙہ غوخہ دہ
 ہیخوک ورتہ نئے گوری
 خوا کبن ئے دَھریو ازغی ھرہ خوکہ پخہ دہ
 ہیخوک ورتہ نئے گوری

نہ پرے چا نظر کرے نہ چا ورتہ کتلی دی
دا دَ چا وطن دے، خدایہ دا دَ چا وطن؟

دلته بہ یو قام و، اوسیدو دَ پښتنو پہ نوم
خہ شو هغه چرتہ لار
دلته یو اولس و دَ جمال دَ لیونو پہ نوم
خہ شو هغه چرتہ لار

هغه لیونی سپیلنی خلک چرتہ تلی دی
دا دَ چا وطن دے، خدایہ دا دَ چا وطن؟

هغه لیونو چہ یو تهذیب او یو تاریخ لرہ
هغه پښتون چرتہ لار
ژوند کئے هر خو لکه دَ زهرو پہ شان ترخ لرہ
هغه ژوندون چرتہ لار

داسے نو دَ خپل کلی محلت نہ چرتہ تلی دی
دا دَ چا وطن دے، خدایہ دا دَ چا وطن؟

لفظونہ شتہ، خو دَ لفظونو معنے ورکے دی
ساقی ہم شتہ، میخانہ ہم شتہ پیمانے ورکے دی

شونہ ے زمونہ ہسے تراہے تراہے نہ دی تلی
زمونہ دَ شونہ و نہ دَ مینے ترانے ورکے دی
یو پہ دنیا کنبس خو دنیا خو ورکہ کپے دہ مونہ
زمونہ دَ سترگو نہ دَ سترگو آئینے ورکے دی
خالی تار پاتے یم پہ گوتو کنبس دَ مینے دَ خیال
خدا یہ دَ اوہنکو دَ تسبو نہ م دانے ورکے دی
سہر جادو اوہ نہ پہ خان شم نہ پہ بل کولے
مانہ دَ ژوند دَ تصویرنو افسانے ورکے دی
زما نہ ستا پہ شونہ و ستا پہ جبین ستا پہ زنہ
ستا دَ سکپرو سکپرو خالونو خزانے ورکے دی

دا چہ پہ لارہ حی او خائے پہ خائے کینی او پاخی
ستا دَ **سائل** نہ ستا دَ پلونو زمانے ورکے دی

دَ دشتے گل وؤم وچیدم به، شبنم نَ وؤ باران هم رانغے
غرَقہ زپہ دُوبے خاموشی وه، چرتہ غِرَدَ جانان هم رانغے

دَ تاخانو پہ لاندے باندے دیوالونو کنب، ژوندون کوؤم یوازے یمہ
کلونہ تیر شو زمکہ نَ وینم، نظر تہ آسمان هم رانغے

پہ زپہ م یو تصویر جو پیرِی، خو چہ جو پِ شی نو پہ خپلہ وران شی
چہ دا دَ کوم ظالم جانان تصویر دے، جو پِ نَ شو وران هم رانغے

دَ هغے بُت خاموشو شونہ ولہ م، تل تل دَ زپہ گرمے گرمے وینے ورکھے
خو پہ هغے بُت کنب دَ نیم تبسم، توان او ایمان هم رانغے

ستانا نہ چہ بیل شوم نو یوازے شوم، خو داسے خو یوازے نَ شوم
ستایا دَ کَہ نَ راتہ نو نَ بہ راتہ، خوالہ ارمان هم رانغے

پہ نریدلی زپہ پہ اوبسکو اوبسکو سترگو کنب ملالہ ژپیدلے ارزو
تندر را پرے نَ و ت **سائلہ** زلزلہ نَ شولہ، حُول او طوفان هم رانغے

لکھ یوسف د کرمارد کرم
د کرمارہ راہ گزار د کرم

زہ خو بنکاری وؤمہ پہ بنکار پسے تلم
خبر د خانہ نہ شوم بنکار د کرم

تا خیلے سرے سرے ستر گئے خہ پیژندے
پہ زہ دنتہ لالہ زار د کرم

اورم اخستے دے خورپ نہ وہم
مجسمہ د انتظار د کرم

د مشرق بنکلے پنبتنے مئینے
پویہ د مینے پہ مایار د کرم

موسم د واروؤ د دشت پہ بلہ
یہ د جانان خیالہ بہار د کرم

ہر خیال د خوزرہ تصویرہ لیدل
تصویر تصویر د کرم بازار د کرم

نور بہ دیو غم ہم آزار نہ کر مہ
خہ بے آزارہ پامتدار دِ کر م

پہ مخہ تلے پہ شاہ نہ راکتل
دا دِ گل راکہ، کۂ سنگسار دِ کر م

ستا دِ سرو شونہو نہ ئے غلا کر مہ دہ
دِ سرو گلونو پرستار دِ کر م

پہ پلوشوم ہر سحر لمبوم
نمرہ دِ چادِ کور چنار دِ کر م

درد مِ دہرے فن پارے نہ خاخی
شہل **سائل** وؤمہ فنکار دِ کر م

بے عنوانہ

ما خو پہ یو لاس کبں سپرلے بل کبں گلاب غوبنتے وؤ
ژوند م جانان جانان د شونڊو پہ کتاب غوبنتے وؤ

د پښتونخوا بنائست چه خومره وؤ پہ زړه کبں م وؤ
خو ما اختیار پکبں د زړه د انتخاب غوبنتے وؤ

خو غلچکو پښتون ارمان د مخ مروتہ زار کړو
ما خو پښتو غوبنته پښتو له م نصاب غوبنتے وؤ

شپہ چہ م ستا د انتظار پہ بیابان اوکریہ
دلتم سر سندرہ د مینے د ارمان اوکریہ

سحر د خوبہ دکے دکے سترکے پاسیدمہ
سترگو م ستا ثناء د اونکو پہ باران اوکریہ
تیرے بہ تورے وی خو ما بہ آخر خنگ پتوی
د بریخ د پرق پہ شان رنہ ماہ تان اوکریہ
سپورمئی پہ غیرہ کنن نن لوبولہ د ستورو یورم
مام د کور د انگنر مینہ پہ آسمان اوکریہ
چہ چرتہ چرتہ رقابت وؤ ہلتہ اور اولگید
ما چہ خبرہ د خیل گل غوندے جانان اوکریہ
پہ مودہ پس ئے شونہ پرانستے خندانے شونہ
زما پہ زرہ ئے کروندہ د گلستان اوکریہ

خیال د جونگرے وی پخپلہ تاج محل سائلہ
کہ تذکرہ چا د میکن او د مکان اوکریہ

ماضی او مستقبل، وطن او قام خلور غمونه
دے ټولو ته م تل لوگے لوگے کړل نور غمونه

که حسن چرته وی چه پرے د زلفو سورے او کی
د زړه په دشت م حی د پښتنو سرتور غمونه

راځئ چه پکښ تاب، چه پکښ توان د ژوند پیدا کړو
بے تابه دی زمونږ د تالا شوی کور غمونه

سپړلے د د سرو شونډو د خندا په شان راشی
پشان د د گلونو مونږ له کړی سمسور غمونه

هم دا ورځ به زمونږ د رښتونے آزارے وی
د خپل غمه چه بیل کړو د پردو د زور غمونه

اے خدایہ چہ دے نہ خو کری خنگہ ستر گے پتے
دَ خیل پلار، خیلے مور، دَ خیلے خور اور غمونہ

جانانہ زہ او تہئے خنگ دَ یو بلہ جدا کرو
حالاتو پہ مونہ خنگہ کرہ خیل اور او سکور غمونہ

پہ سترگو کبں مِ راوڑہ تصویر نہ دَ خوبونو
جانانہ مالہ را زما دَ سترگو تور غمونہ

لوگے کئے پکبں حان تہ دَ سائل دَ ژوند گلونہ
سائل تہ بلوہ دَ خیل بنائست دَ اور غمونہ

د بخت روان یاد

ملگرے وؤ زما بخت روان لکھ جانان
پہ زپہ م راتہ پاتے شو ارمان لکھ جانان

زہ پرینبودم پہ نیمہ لار کنس خومرہ خومرہ خلقو
خو دے خونہ وؤ ناست چہ شو روان لکھ جانان
جذبے ئے لیونئے وے د خبرو لیونے وؤ
محفل بہ ئے ساتلے وؤ ودان لکھ جانان
معصوم وؤ بلا وگے وؤ د مینے د خبرو
ہو بنیار وؤ خولیدے بہ شو نادان لکھ جانان
مئین وؤ د سپرلو او د گلونو د سندرو
ہر وخت او پہ ہر حال کنس وؤ خندان لکھ جانان
پہ مرگ م ہم د زپہ نہ تلے نہ دے نہ بہ لارشی
گنرلے وؤ ما ہر کلہ خیل خان لکھ جانان

خہ لک م راتول کپی وؤ د زپہ باغی د پردونہ
سائل ئے کہ بے وختہ پریشان لکھ جانان

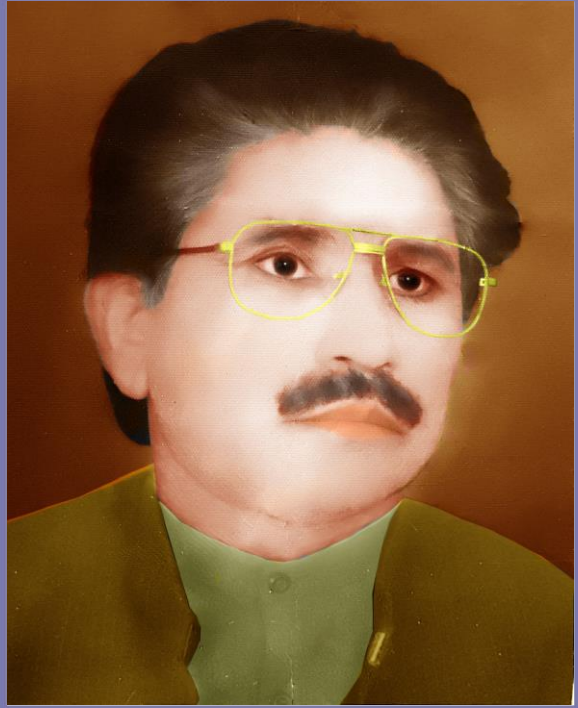

د سائل نور چاپ کتابونہ

1. د ویر پہ چم کنب وار د نغمو دے شاعری
2. د لمبو پہ سیوری شاعری
3. د بنائستونو د سپرلی بادونہ شاعری
4. د وینو رنگ پہ لمبو خنگہ بنکاری؟ شاعری
5. تالہ تصویر پہ گلاب جوړ کم کټ نټ؟ شاعری
6. درد چه د خړیکو خانگے وسپرلے شاعری
7. د چینارونو نه لمبے اووترے شاعری
8. حالات چه اور وروی شاعری
9. تا به په خپل تصویر کنب څوک ځایوی شاعری
10. زه د خزان د پانړے پانړے سره اورژیدم شاعری
11. ستا خبرے د سندرو سرنامے دی شاعری
12. اخری سندره افسانے
13. د باچا خان د افکارو معنوی تصویرونه نثر
14. غرمے لمبے لمبے شاعری
15. یه زړه گورئے دلته به گل نټ سپرے شاعری

ناچاپ کتابونہ

1. تپه کټ ستائینه نثر
2. هر تصویر زما تصویر نثر
3. د ثقافت تاریخی بنیادونه نثر
4. په فی المیزان کنب د هیواد معنوی اړخونه نثر

یوہ دیوہ یوہ شغلہ وہ دَ طوفانہ پاتے
 بلہ م یو پوۂ اشارہ وہ دَ جانانہ پاتے
 تہ وخت پہ بلہ یو پوۂ زہ حالاتو لا پہ بلہ
 دا خہ قیامت شو زہ شوم ستانہ تہ زمانہ پاتے
 ناست یم گندم پرے ستا زہ ریبنے ریبنے لو پتہ
 یو شو تارونہ م راتول کرہ دَ گریوانہ پاتے
 جانانہ داسے شوہ دَ مینے دَ پینتوقات سالی
 زہ شوم دَ لیک نہ پاتے تہ شوے دَ عنوانہ پاتے
 دا پہ لمبو چہ موہم تنده دَ سپرلی ماتیرپی
 دا دی رنگونہ دَ گلونو دَ خندا نہ پاتے
 ستا دَ نظر دَ لاس گلونہ پرے سیراب ساتمہ
 زہ یوہ اوہنکہ ستا دَ سترگو دَ بارانہ پاتے
 چہ دَ سائل سندرے وی سپرلی بہ خنگہ نہ وی
 ہر شو کۂ یو رنگ دلته نہ دے دَ خزانہ پاتے